

DOMOVINA

Izdaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljna prispejina ter od vsake petič-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Nevarnost za „nemško“ Celje.

Glasilo celjskih „Velikonemcev“ „Deutsche Wacht“ poroča, da je sklenilo pravosodno ministerstvo, osnovati v Mariboru novo okrožno sodišče. Ta vest je vzbudila v celjskih nemških krogih silno ogorčenost in silen strah za nemški značaj celjskega mesta! Ko smo to čitali, res po pravici smo se začudili.

Celjsko nemškutarstvo začena, kakor se razvidi iz njegovega glasila, zopet veliko „akcijo“ proti temu sklepu, hoteč prepričati, da bi se v Mariboru osnovalo okrožno sodišče. Ravno tako hočejo postopati, kakor svoj čas proti ustanovitvi dvojezičnega gimnazija — a zakaj? Da je dvojezični gimnazij v oči bodel nemškutarsko stranko, to je bilo vsaj umevno, stvar je imela nekaj smisla; ne razumemo pa več, da sedaj iz narodnega stališča ugovarjajo proti okrožnemu sodišču v Mariboru.

Mi Slovenci vsaj nimamo nikakoršnega povoda, v narodnem oziru veseliti se te ustanovitve, popolnoma nam je jednako, ali se osnuje ali ne. V narodnem oziru ne pričakujemo po tej odredbi za se nikakoršne pridobitve. Dokler ostanejo razmere pri sodiščih in posebno gledé umeščevanja sodnih uradnikov take, kakor dandanes, bomo v narodnem oziru trpeli iste krivice bodi si v Celju, bodi si v Mariboru. Kadar pa se bodo naše upravičene zahteve v tem pogledu upoštevale, potem seveda se bodo morale premeniti razmere v prid naše narodnosti pri jednem, kakor pri drugem okrožnem sodišču in v obče pri vseh naših sodiščih. Da se bliža ta čas, to je naše trdno zaupanje in to menda tudi naši nasprotniki od dne do dne bolj uvidevajo, dobro vedoč, da se ne more dolgo vzdržati postopanje naših sodišč in njih uradnikov proti pravicam slovenskega naroda in jezika. To je prava nevarnost, ki preti blaženemu nemškemu uradovanju po Slovenskem Štajerskem, ker je posledek naravnega razvitka, in strah pred tem časom že tako prešinja mozek in kosti celjskih nemškutarčkov, da prav po otročje zagledajo v

vsaki novi prikazni tisto ljuto pošast, ki jim bo „izpila kri!“

Osnova mariborskega okrožnega sodišča sama ob sebi nima nikakoršne politične važnosti v naš prid, to vemo že naprej; v narodnem oziru bode ta osnova za nas bolj neugodna kakor ugodna. Pomisliti je, da se bode priklopilo tudi nekaj čisto nemških okrajev novemu okrožju in vsled tega se nam je bati, da se bode naš jezik v mariborskem okrožju še bolj v kot potisnil, kakor se to godi sedaj v Celju. V tem smislu so se že večkrat objavili pomisleki. Toda oziraje se na gospodarske in pravne potrebe severnih slovenskih krajev, opustili smo mi vsakoršno ugovarjanje proti novemu okrožnemu sodišču.

Za našo nemškutarsko kliko je torej ustanovitev tega sodnega dvora povsem prazen strah. A kaj pravi nemška prislovica, ki mora biti celjskim pristnim „Germanom“ že dolgo znana? „Ako hočejo bogovi koga pogubiti, tistega oslepijo“. Po svojem slepem sovraštvu proti nam, ki se kaže povsod v vsaki malenkosti in celo gledé naprav, ki nimajo niti političnega značaja, bodo si naši Velikonemci najbolj omajali tla, zajedno pa s osmešili pred vsem razsodnim svetom. V tem oziru želimo najboljšega napredovanja političnim „Don Quichot-om“.

Kdor še ni prepričan, lahko se sedaj uveri, da je politika celjske nemčurske klike v resnici čisto lokalna politika, ki pač ne zasluži vnanje podpore. Velikemu in razvijajočemu se mestu Mariboru naše majhno Celje ne privoščijo okrožnega sodišča! Mariborčani naj bi si to zapomnili.

Ako se res osnuje v Mariboru okrožno sodišče, ugodi pravosodno ministerstvo veliki dejanski potrebi. To razvidi vsak razsoden človek, in to je tudi povod potičnemu sklepu pravosodnega ministerstva. Sedanje celjsko okrožje je dosti preveliko; to čuti prebivalstvo, to čuti država in to je tudi v kvar pravosodstvu. Sedaj se je to že pokazalo v kazenskih zadevah. Stranke in priče ter porotniki imajo iz severnih slovenskih krajev v Celje neprimerno daleč in s tem velike potne in druge stroške in zamude

ogromne svote mora država plačevati zaradi te daljave pričam in porotnikom v vsaki večji za deva in poleg tega je nagla in neposredna preiskava silno otežkočena.

Še hujše bi bilo, kadar se uvede novi civilni pravdni red. Po novem zakonu se bode področje okrožnih sodišč dosti razširilo in mnogo pravn, ki se sedaj vrše pri okrajnih sodiščih, bodo morali razsojevati sodni dvori.

Pri tem bode novi postopek v zasebnih pravnih ustmen in neposreden; stranke bodo torej primorane, v največ slučajih, osebno priti pred sodni dvor, kar se dosedaj ne godi. Zaradi velike oddaljenosti bi pravdni troški strankam silno narastli in zaradi velikih nepravil, zamude itd. bi ljudem bilo onemogočeno ali vsaj silno otežkočeno, zasledovati svoje pravice. To bi bil pa največji nedostatek pravosodstva: Pritožbe proti razsodbam okrajnih sodišč se bodo po novem zakonu tudi reševale po okrožnih sodiščih (sedaj po nadsodiščih) in razpisala se bode največkrat ustno prizivna razprava pri okrožnem sodišču, h kateri bodo morale stranke osebno prihajati.

Da se pravosodstvo olajša, mora se torej na vsak način veliko celjsko okrožje razdeliti, in potem je osnova okrožnega sodišča v Mariboru samo posledica.

Poleg tega je opomniti, da bodo po novem pravnem postopanju okrožna sodišča morala dobiti veliko več sodnega osebja in tudi večje prostore. Sedanje poslopje celjskega okrožnega sodišča ne bi zadostovalo; za večje uradniško osebje pa tudi dvomimo, da bi bilo Celje primeren kraj.

Stvarne potrebe torej zahtevajo ustanovitev novega okrožnega sodišča v Mariboru in celjskim hujšakem se bode zopet izjalovil zloben namen.

Našim materam.

Zlata vredne besede napisal je župnik J. N. Jemeršič slovenskim materam. Ta pisatelj gorko čuti za narod in pozna do dna življenje naše. Zato pa beseda njegova užiga ljubezen in

LISTEK.

Poročilo o gmotnem stanju ljudskošolskega učitelja.

Govoril pri glavni skupščini „Zaveze“ v Opatiji
Jernej Ravnikar.

„Hribovita Tirolska“, imajoča bogate zaklade in uprave, plačuje po 200 gld. letne plače učitelstvu. Ta strašna revščina je uradno dokazana. — In avstrijska država, ta kulturna Avstrija, katera plačuje za vzdrževanje poštnega konja 400 gld. in za zločinca vjetnika 380 gld. na leto, se tega ne sramuje. Poštno kljuse stane več, nego učitelj-vzgojitelj naroda; za zločinca-jetnika stori se več, nego za učitelja-vzgojitelja bodočih državljanov! — Horribile dictu — to je gorostasno!

Že Aristotel je pisal, da „pridnega učitelja, kateri otroke dobro uči, ni možno z nobenim

denarjem plačati“. Temu izreku je ptičrdil celó dr. Luther. — No, kako pa je pri nas? No, molči, kaj govoriš? Vsaj znaš, rekel bi prijatelj, da

„Gut oder schlecht!
Recht oder unrecht!
Narr! Was kümmert's dich?
Lass' gehn, wie's geht;
Und zäumten sie beim Schwanz ihren Gaul.
Friss deine Knackwurst, Schlaw, u. halt' dein Maul! —
O Freund! Lass die Satire,
Kriech' lieber auf den Vieren
Und lob' die ganze Welt.“

Seveda, omenilo se bode, vsaj so tu in tam od leta 1879. in 1890. naprej plače regulirane. Da! Toda mi dobro poznamo tako „reguliranje“ à la Kranjska. Tako reguliranje obstoji v principu: Temu vzamem in onemu dam; in potem: „Null von Null hebt sich!“

Štajersko učiteljstvo dobiva mnogo boljše plačo nego Primorsko; v kljub temu se najdejo na Štajerskem sluge, ki so boljše plačani od učiteljev. Deželni zbor štajerski je letos sklenil, da se ustanovi mesto z naslovom „Rathsdienner“

pri tamkajšnjem deželnem zboru. Letnega plačila bode imel 600 gld., dve petletnici po 50 gld., 100 gld. stanarine ter „Gala“ in „Campagne-Livréen“. Mi ne zavidamo slugi, imajočemu „Gala-Livréen“ in 700 gld. plače že prvo leto — po desetem letu bode imel celó 800 gld. dohodka — temveč poudarjamo, da učitelj v vedno zeleni Štajerski, katerega celó visoka vlada smatra za uradnika (vide Kielmannseggov „Maulkorberlass“), bode imel 700 gld. plače šele potem, ko bode služil 15 in še več let. — Poleg tega bode omenjeno, da ta sluga nima take odgovornosti, nego jo ima učitelj, ter da poleg plače dobiva ta sluga še razne „Trinkgelder“ od poslancev in druge gospode.

Iz vsega tega sledi, kako potrebno je, da se učiteljstvo svojemu stanu primerno plačuje, da bode zamoglo tudi zdatno zadoščati svoji nalogi. Zato se priporočamo toplo svojim poslan- cem, da oni ukrenejo vse potrebno, da se jeden-

spoštovanje do milega nam maternega jezika in vzbujajo ljubezen do drage domovine. Nekaj teh sestavkov priobčili bomo tudi v „Domovini“, ki naj bi dosegli pisatelja željeni namen.

„Pač žalostno je, kar se večkrat sliši in bere, kako postanejo iz čisto slovenskih mladeničev in devok polagoma odpadniki in izdajalci svoje domovine in svoje narodnosti. Slovenska misel in slovenski duh izginjata iz njihovega srca, zaslepljeni pod krinko pravega domoljubja varajo sebe, svojo deželo in svoj narod in ne gledajo na drugo nego na svojo sebično korist in ugodnost.

Domoljubje mnogih leži samo na jeziku in v trebuhu, za drugo jim je deveta skrb!

Žalostno je, ko gledamo domoljubje nekih naših mladeničev; kako je to nestalno in spremenljivo! Malokdo ima tako trdo korenino v svojem srcu, da bi se je ne moglo iztrgati z denarjem. Danes je večini značaj na jeziku, a malo komu v srcu.

V mladosti so bili največji kričači, najbolj ognjeni rodoljubi, pozneje pa so prodali očeta in mater, vero in domovino za nekoliko novčičev. Blesteče zlato njihove gorečnosti iz šolskih let redko vzdrži poskušajo v ognjeni peči resnega življenja.

Res je, težko je biti sin nesrečnega in morda tudi nevhvaležnega naroda in ljubiti ga, ker nam taka ljubezen čestokrat donša le trpek sad: zavist nasprotnikov, mržnjo sosedov in preganjanje od strani močnejših, ki imajo večkrat domoljube za upornike in ustaše. Prav lepo govori pesnik o tem:

Njemoj zvieri slobodno je
Ljubit špilje i pučinu;
A koliko čovjek strada,
Ljubeč svojo otačbinu.

Hranilović str. 141.

Ali pa smemo zaradi tega obupati? Oj ne! Mi ne smemo gledati na se in svojo ugodnost, nego na narod; kajti ako je tū jeden na izgubi, pa za to tisoči pridobivajo. Ne smemo gledati na ljudi, nego na Boga in dolžnost, in prepričani bodimo, kedar v slabem času vse težave udarijo na nas, da iz vsake kreposti izhaja sreča, ako ne za sedanjost pa vsaj za prihodnost.

Če bomo vedno le molčali, trpeli, majali z ramami, kimali v zborih, prenašali tuje krivice in jih opravičevali, potem pač ne bo čudo, če nas bodo vedno smatrali drugi za slab, mlačen, tlačanski in prilizovalni narod. Mi ne iščemo tujega; ali vsaj to moramo vedeti, da zastopamo svoje; da ne bodo mislili drugi, da smo ustvarjeni samo njim za podnožje. Mi ne jemljemo drugim dežele, mest in njihovega prava; ali vsaj ne pustimo, da bi nam drugi to jemali. Mi se ne mešamo mej tuje kraje in narode, niti si prisojamo prednost v tujini; ali vsaj doma, na svoji zemlji bodimo gospodarji svojega. Mi ne iščemo, da bi nam bil kdo suženj; ali tudi tega ne moremo dopustiti, da bomo mi tuji sužnji.

Treba, da delamo neutrudno! Pa naj bi nas tudi naš narod ne vsprejel, naj bi plačeval z nevhvaležnostjo našo ljubezen do njega — kakor so Židje delali Jezusu — saj se vendar najde jeden ali drugi, ki bode priznaval naše zasluge. In naj bi tudi naš narod propadel — česar Bog pač ne dopusti — ali tedaj vsaj ne

pade na nas krivda njegove nesreče, in kletev naslednikov se ne dotakne naših grobov.

Neki glasoviti domoljub je dejal: „Narod more pasti in narodnost izginiti, ali nikakor ne narodne vrline in zasluge!“

Naj si tudi to zapomnijo naši domači in tuji sovražniki; ali naj vedó ob jednom tudi to, da milostljivi Oče nebeški — kateremu so bili Slovenci vedno zvesti — ne dopusti, da bi nam propadla Slovenija. Naši nasprotniki naj si tudi zapomnijo, da ne more dolgo obstajati in čvesti poslopje, osnovano na tuji zemlji, sezidano na pesku tihih vzdihljajev in solz, na stopinjah preziranja in tlačanja njihovih bratov. To ne more obstajati zaradi večnih in nepremeljivih postav npravstvenega reda na svetu; kajti kletev pravičnosti ga bode tiščala kakor najtežje breme, in gromovit blisk svetne sodbe ga zruši preje ali pozneje.

Oj dā, naj se le šopirijo! Mi pa ne bojmo se in ne udajmo se! Slovenija ne propade nikdar in nikoli; dokler živi Bog, živeli bodo tudi Slovenci. — Kedar minejo nevihte in strasti srda, tedaj se zopet povrne tudi tebi, mili moj narod, stara slava in svoboda.

Vse nam morejo vzeti, ali zgodovina se ne dá uničiti. Slovenska zgodovina je napisana z mučeniško krvjó in prepletena z Jezusovo vero.

Če tudi so od stebila mile naše domovine odlomljeni ne samo mnogi pojedini lističi in plovci, temveč tudi cele veje in vejice, druge pa stojé ali okleščene ali skrivljene in ranjene, ali vendar je steblo samo ostalo zdravo in razvija vsak dan bolj in bolj bujno svojo krono. — Zori se, daní se!

Oj ne obupajmo! Le naprej! V borbi je rešitev! In naj bi tudi legle naše glave na počitek brez zmage, ali zastavo, ki smo jo dvigali mi, poprijemali bodo drugi in oni dovršé naše delo.

Naj si bo kakorkoli; da bomo svoji v svoji domovini, to je zavisno posebno tudi od vas junaške matere Slovenske.

Le samo začnite, druge vam bodo sledile; ali vaša slava bode največja. — Prav pravi Tommaseo: Jedna sama svečica lahko užgá tisoč drugih sveč; jedna sama more razsvetliti pot za mnogo duš, more razveseliti mnogo očíj, jokajočih v tužni temoti.

Svojemu rodu jasne zvezde
Majke naše ve bodite:
Ljubiti dom svoj in svobodo,
Našo deco nam učite!

Celjske novice.

(Okrajni odbor v Celji) imel je dne 11. t. m. sejo, v kateri se je sestavil proračun o dohodkih in stroških za leto 1897. Iz tega proračuna je razvidno, da bode potreboval okraj prihodnje leto 48.736 gld. 68 kr. v pokritje okrajnih potrebščin. Za prvo skupščino novega okrajnega zastopa določil se je dan 16. grudnia t. l. v „Narodnem domu“ in se bodo gg. okrajnim zastopnikom v kratkem razposlala povabila. Okrajni odbor določil je nadalje dražbe za cestni posip in sicer dne 3. grudnia t. l. v št. Jurij in dne 4. grudnia t. l. v Celji; odobril pogodbe za napravljanje posipa za leto 1897.; imenoval gg. dr. Antona Žižeka in Gašpar Vrečer-ja cestnim komisarjem

me je prosil, da naj postavim v okvir skupne slike še posebej sliko učiteljstva na Goriškem, kajti gmotno stanje učiteljstva v tej deželi je menda še „najsijajnejše!“

Dotičnik piše: „Osem dvanajstink, to je, skoro vse učiteljstvo moškega spola ima 400 gld. plače na leto. Učiteljice nasprotno imajo le 80% iste plače. Na prvi pogled se zdi, da imajo učiteljice manjšo plačo od učiteljev. To pa ni po vsem resnično, kajti pri nas se učitelji in učiteljice štejejo ločeni. Ker pa se že več let pri nas šole le širijo v večrazredne in se nameščajo skoro le izključljivo učiteljice, njih število hitro raste, naše pa ostaja isto, ne, ampak se celó manjša, pomikajo se ženske hitro v II. plačilni razred. Status, ločen po spolu, je moškim v škodo, kajti n. pr. učitelj in učiteljica sta pred 16 leti skupaj nastopila službo v goriškem okraju; moški je še vedno v III. plačilni vrsti, dočim je ženska že v I. vrsti; moški ima 400 gld., ženska

ter vzel na znanje, da je za železnico Celje-Velenje dovoljena subvencija po 20.000 gld. letos doplačana.

(Občinski odbor celjske okolice) imel je dne 21. t. m. sejo, v kateri se je rešil proračun za leto 1897, ter sklenil pobirati kakor do sedaj 25% obč. doklade. Omeniti je, da je bila to zadnja seja dosedanjega obč. zastopa, ker se imajo vršiti občinske volitve meseca grdnja t. l. Z ozirom na varčno in skrbno gospodarstvo dosedanjega obč. zastopa, nadejati se je, da se bodo izvolili povečini dosedanja občinski zastopniki in da se bode tudi takrat vršila volitev mirno in v najlepšem redu, kakor pred tremi leti in je to tem bolj pričakovati, ker celo naši najhujši nasprotniki dosedanjemu občinskemu zastopu nimajo ničesar predbacivati.

(Umrl je) dne 15. nov. t. l. g. Jos. Žgajnar, črkostavec pri g. Drag. Hribarju v Celji. Rojen je bil v Vojniku in je sin vrlega vojniškega narodnjaka in posestnika J. Žgajnarja. Naj v miru počiva!

(Spodnještajerski jubilejski zaklad.) Občina celjske okolice dovolila je v svoji seji dne 21. t. m. kot prispevek k spodnještajerskemu jubilejskemu zakladu znesek po 100 kron.

(„Celjsko pevsko društvo“) opozarja svoje izvršujoče člane, da so se pevske vaje zopet pričele in da se iste vrše vsak torek in petek od 8. do 9. ure zvečer v čitalničnih prostorih v „Narodnem domu“, ter jih pozivlja k rednemu in točnemu obiskovanju teh vaj. Dve uri na teden bode pač žrtvoval vsak, ki ima količjak veselja do petja!

(„Celjski Sokol“) razposlal je minoli mesec okrožnico do vseh svojih dosedanjih podpornikov in znanih rodoljubov s prošnjo, da bi vpslali ti svoje prispevke za nabavo društvene zastave. Temu pozivu odzvalo se je precejšnje število naprošenih radodarnih rok in je „Sokol“ dotične zneske tudi hvaležno objavil v „Domovini“. Med dosedanjimi darovatelji pa pogrešamo še mnogo takih, na ktere smo sigurno računili ter si dovoljujemo iste opetovano prositi, da pripomorejo s svojimi darovi, da si zamore naš „Sokol“ zastavo naročiti, ktere se celjski nemškutarji že zdaj boje, kakor puran rudečega robca. Dosedaj na bavljenja svota nikakor še ne dosega onega zneska, kateri se bode potreboval v pokritje stroškov za zastavo in za slavnost ob priliki blagoslovljenja sokolske zastave, ktera slavnost se mora razviti v narodni praznik, kakor šnega še Celje ni videlo. Da se nam to posreči odvisno je od naklonjenosti slovenskega občinstva, ktereга ljubljeneč je postal „Sokol“ in od visokosti zastavinega fonda. Pričakujemo še toraj obilo prispevkov, za ktere se že naprej zahvaljujemo. Vsak dar bomo hvaležno objavili v „Domovini“.

(Domača umetnost) V trgovini g. Dragotina Hribarja razstavljena je ravnokar krasna slika „Vintgar“ (Dobravski šum) na Gorenjskem, katero je po naravi naslikal na naročilo tukajšnjega rodoljuba slovenski umetnik g. Ljudovik Grile v Ljubljani. Kakor smo bili doslej jednega mnenja, da je akademični slikar g. Grile jeden prvih naših portretistov, tako smo sedaj uverjeni, da ga tudi v pokrajinskih motivih malokdo na kriljuje. Slika „Vintgar“, katera je tudi že

krat vendar že reši ugodno prošnja za povišanje učiteljskih plač, kajti Henrik Campe, jeden najimenitnejših pedagogov, pravi: „Je Bedürfnis-reicher der Mensch ist, desto stärker ist er an Leib und Seele, desto gesünder, heiterer und glücklicher ist er auch“. — In tak človek naj bode učitelj; potem bode rad in veselo delal v prospeh naroda in v prospeh cele države. V to nam pomozí Bog. — Uredništvo „Sočino“ temu dopisu iz učiteljskih krogov dostavlja: „Da bi bilo mogoče kaj več storiti za učiteljstvo, v to meri predlog dr. Tume, ki pride prihodnje leto v razpravo. Treba nam je deželne šolske zaloge, potem se bo dalo kaj storiti“.

Ker že toliko govorimo o gmotnem položaju učiteljev raznih kronovin — posebno pa še o onem za Primorsko, dovolite mi, gospoda, da se nekoliko še pomudimo pri tej točki, ki je najbolj pereča za učiteljstvo v Primorju — v zlasti na Goriškem. Neki gosp. tovariš z Goriškega

po 80% od 600 gld. pa 480 gld.; torej je 80% moške plače več kakor cela plača! Ironija!... Učitelj ima potem takem le 400 gld., učiteljica z 80% moške plače pa 480 gld.

Taka v nebo vpajoča krivica se godi moškim v goriškem okraju, kjer je mnogo večrazrednic. V tolminskem in sežanskem okraju pa, kjer je največ le jednorazrednic, godi pa se učiteljicam krivica, ker je njih število premajhno. Pravično bi torej bilo, da bi bil status skupen.

Več kakor jedno desetletje prosjači učiteljstvo na Goriškem za kako zboljšanje — a zastonj; niti vinarja zboljšanja še nismo dosegli. Najprej se je izgovarjalo na slabe letine; ko so se te izboljšale, obljubilo se nam je, da se leta 1895. porabi 8% doklade na zemljiško odvezo, ki istega leta odpade, za zboljšanje učiteljskih plač. Poleg slabih letin se je poprej zavračalo na laške poslance, da so oni nasprotni zboljšanju.

(Konec prih.)

v Ljubljani nekoliko časa razstavljena vzbujala občno priznanje in občudovanje, nas je upravljenost, kajti slikana je s tako finim občutkom, s tako dovršeno tehniko, da sme biti gosp. Grile ponosen na to svoje delo, ponosni pa smemo biti tudi mi na umetnikarjaka in želimo mu le, da bi se našlo še mnogo rodoljubov, ki bi mu z enakimi naročili dali priliko osloviti si še bolj svoje ime. Skrajni čas je res, da se začnemo Slovenci tudi za umetnost nekoliko bolj zanimati in rodoljubi, katerim je podelila v izobilju „darov potrebnih Pluta“, naj bi se večših spomnili tudi slovenskih slikarjev-umetnikov.

(Vabilo) na redni občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“, kateri se bode vršil v četrtku dne 17. decembra 1896 ob 10. uri dopoldne v dvorani celjske čitalnice v „Narodnem domu“ v Celju.

(Majniški hrošči koncem novembra.) in sicer v prav obilnem številu so bili te dni videti na vrtu vile Almoslechner v Celju.

(SNEG pobelil) je danes ne le gore temveč dobili smo ga precej tudi v mestu. Da bi le ne bila zima preostra, ko je že bilo poletje taka šiba za ubogo ljudstvo.

(Porotne obravnave v Celju) pričele so se dne 23. t. m. Tega dne stali ste pred sodiščem tatici 20letna Jožefa Medved in 22letna Marija Jankovič s Starega grada pri Celju. Tatici priznate tatvine v znesku do 100 goldinarjev. Porotniki spoznajo obe krivim in sodišče obsodi Marijo Jankovič na 5 mesecev, Jožefa Medved pa, ker je iz navade tatnica, na 15 mesecev težke ječe. — Isti dan dopoldne zagovarjati se je imel 25letni žagar Gašpar Schlosser iz Ribnice na Pohorji radi uboja. Dne 25. oktobra bil je pijan in se je prepiral. Radi tega odslovil ga je oštr iz gostilne in natakari Anton Schweiger postavil ga je pred duri. V jezi potegne Gašpar Schlosser nož in zabode A. Schweigerja v prsi, tako, da je ta četrti dan 29. oktobra umrl. Poleg tega pa je hotel zabosti tudi oštirja, kar pa se mu ni popolnoma posrečilo. Zatoženec prizna dejanje. Porotniki ga spoznajo krivim in sodišče obsodi ga na pet let težke ječe. (Dalje prih.)

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) V stalni pokop odšel je č. g. Josip Valenček, župnik v St. Jerneju pri Konjicah. — Umrli je č. g. Vincenc Plaskan, v St. Jurji ob j. žel. — Razpisana je župnija St. Jernej pri Konjicah do 31. decembra t. l. Patron nadžupnija konjiška.

(Spremembe pri učiteljstvu.) G. Kresnik Peter iz Gorice pri Mozirji pride za podučitelja v Globoko (Brežice), gospa Lorgier Ant. za podučiteljico v Ljubno (Gornji grad), gđ. Vidmaje: Mat. za podučiteljico v Čadram (Konjice), g. Grebenec Iv. (vpokojeni učitelj) za učitelja na enorazrednico v Peče (Kamnik). Skušnjo učiteljske sposobnosti so meseca novembra napravili sledeči provizorični gospodi učitelji: Aparnik Iv. (Videm), Brumen Anton (Sv. Lovrec dr. p.), Karničnik Hinko (Slivnica pri Mariboru), Kocmut Rud. (Sv. Martin pri Vurbergu), Koropec Iv. (Studence), Košutnik Sil. (Sv. Il pri Mariboru), Kvac Iv. (Sv. Martin pri Celju), Lovrenc Jos. (Sv. Urban pri Ptuiju), Purkart Jos. (Trbovlje), Pušenjak Iv. (Sv. Križ pri Ljutomeru), Serajnik Lovro jun. (Prihova pri Konjicah), Šumljak A. (Zidanmost), Vidmoser Jos. (Sv. Lovrenc ob kor. žel.), Vrečko Rajko (Griže), Žmavc Hrab. (Griže) in gđ. Milčinski Avg. (Središče).

(Občina Teharje) imenovala je v seji dne 23. novembra t. l. svojim častnim občanom naslednje gospode: Martin Medved, sedaj kaplan v Sl. Bistrici, dr. Ivan Dečko, deželni poslanec in odvetnik v Celju, dr. Fran Štor (teharški rojak), odvetnik v Ljubljani, Dragotin Hribar, urednik in izdajatelj „Domovine“ v Celju, Peter Majdič, posestnik paromlina na Hudinji in Gasper Vrečar, nadučitelj na Teharjih. — To imenovanje teh častnih občanov, kateri imajo v resnici zasluge za našo občino, pozdravilo je zavedno slovensko občinstvo z velikim veseljem in zadoščenjem. Seveda so pri nas še vedno nekatere nemščurske zgage, ki ne morejo pozabiti zadnjega nemščutarskega poraza in te hujskajo proti vrlemu občinskemu odboru in proti novim častnim ob-

čanom. A Teharčani vemo od kod vleče ta sapa in bomo vedeli odgovoriti takim junakom. Nove častne občane pa prosimo nadaljne podpore v blagor mile domovine.

(Iz Vojnika) se nam poroča: Na Dunaji te dni umrli upokojeni feldmaršal baron J. Šokčević, bil je našemu trgu zelo naklonjen. Rajni bil je ban hrvatski ter vreden naslednik slavnega Jelačića. Ko je stopil v pokoj, kupil si je grad Tabor pri Vojniku ter živel tam do leta 1878., da se je preselil na Dunaj. Pri svojem odhodu iz Vojnika, podaril je svojo krasno hrvatsko biblioteko učitelju g. A. Brezovniku.

(Na Frankolovem pri Vojniku) se je te dni poročil 77letni starček Jernej Pristovnik p. d. Grabenšek se svojo 36letno izvoljenko. Gotovo redek dogodek!

(Št. Jurij ob juž. žel.). Žalostno novico imam poročati. Naš novi blagi župnik, č. gosp. Vincenc Plaskan, ki je komaj dobro službo pri nas nastopil in od katerega smo mnogo pričakovali, je v ponedeljek 23. novembra t. l. na nagloma umrl. V soboto in nedeljo čutil se je rajni gospod slabega, posebno v nedeljo proti večeru bilo mu je težko, vendar nikdo ni mislil na katastrofo. V ponedeljek pa mu je postalo tako slabo, da so ga prevideli s sv. zakramenti in ob 4. uri popoldne bil je mrlič. — Rajni gospod bil je dne 4. aprila leta 1843. rojen. Luč sveta zagledal je v St. Jurji pod Taborom v Savinjski dolini. V mašnika je bil posvečen 19. julija 1868. leta. Bil je vrl duhovnik in blag značaj. Delal je dobro kodar je mogel, v javnost pa se ni podajal. Šentjurčani zgubili smo mnogo z dobrototnim in milim gospodom. Blag mu spomin!

(Poštna nakaznica) iz Šmarja pri Jelšah v Celje potrebuje v najnovejšem času dobrih 10 dnij. Oglasila se je še prej, ker se ji v „nemškem“ Celju menda ni dopadlo, v vseh vojašnicah po Radgoni in Trstu, in še-le, ko si je že parkrat ponosno ogledala Celje „mimogrede“, priromala je končno srečno „iz črne vojske“ (kajti črnilo so grozno „prelivali“ po njej) v „Celje-Burgkaserne“, kamor je bila naslovljena.

(Učiteljsko društvo za okraj konjiški) je imelo dne 19. novembra t. l. svoj glavni zbor, katerega se je vdeležilo 24 udov, med njimi trije novi udi, namreč gđ. Koderman, učit. v Tepini, gđ. M. M. Vidmajer, učit. v Čadramu in g. A. Pacher, šol. vodja pri St. Jungerti. Kot gosta sta bila navzoča še srebrnim zaslužnim križcem odlikovani nadučitelj g. Koderman in učit. gđ. Lešnjak, oba iz Frankolovega. Društvo je počastil njega častni član, c. kr. šolski nadzornik g. Pavel Leitgeb, ki je imel prav zanimiv govor o hospitacijski dolžnosti šolskih vodij. Šol. vodjem na večrazrednicah je namreč ukazano, da imajo včasih pogledati v učne ure podrejenih součiteljev, da se natančno prepričajo o stanju cele šole in odstranijo mogoče nedostatke. Nekateri šol. vodje pa to svojo nalogo krivo razumijo, kar večkrat povzroči razpor med učiteljstvom. G. nadzornik je naglašal, da ima šol. vodja — kakor pravi že latinska beseda „hospes“ t. j. gost, — v šolo priti in sicer, kadar mu to dopušča čas, le kot gost, ne pa kakor kak nadzornik. Tam ima le poslušati in zaznavati in v teh zaznavah v prihodnji domači učiteljski seji poročati, da se o nji prijateljsko razgovarja. Ni prav če šol. vodja ne hodi nič hospetovat, pa tudi ni prav če pride pragostokrat, ker bi se lahko mislilo, da hoče biti kak „špicelj“. Na način, kako stopi šol. vodja v kak drug razred, je včasih razžaljiv. Učitelj ve dobro, da bi imel šol. vodja biti v svojem razredu, a ta naenkrat plane v njegov razred, kakor da ga hoče zaslediti. Ne potrka, ne pozdravi, veli otrokom se vvesti vzame veliko bilježno knjigo ter pridno zapisuje svoje opazke, potem pa odide, kakor je prišel. Bi li šol. vodji na časti kaj škodovalo, ko bi poprej na šol. vrata svojega tovariša potrkali in vstopivši, taistega pozdravili? So pa tudi nekateri učitelji, ki hospitacijo otežujejo. Domišljajoč si, kako so učeni takoj zavijnejo nos, ko stopi šol. vodja v šolo, pri tem pa pozabijo, da šol. vodja opravlja le svojo dolžnost, katero bi rad drugim prepustil. — Ko bi se učiteljstvo ravnalo po teh besedah g. nadzornika, bile bi v tem oziru vse razprtije izključene. G. nadzornik

je nadalje priporočal naj bi se za vsak šolski razred omislil šolski red, kakoršen se dobi tiskan v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani in je dal še nekatera druga naročila, za katera, kakor tudi za jako poučno predavanje se mu je predsednik srčno zahvalil. — Izmed društvenih reči omenjam izjavo, ki se je sklenila proti dnevniku „Slovenec“, zaradi njegovih napadov na slovensko učiteljstvo. — Tajnikovo letno poročilo je bilo sicer precej rezko, a resnično. Blagajnik je izkazal 31 gld. 28 kr. dohodkov in 30 gld. 97 kr. stroškov. — Vršila se je volitev novega odbora. Izvoljeni so bili večinoma stari odborniki, le pri volitvi predsednika sta dobila g. Brinar in g. Tribnik vsak polovico glasov, a ožja volitev mej njima se ni mogla vršiti, ker se je večina udov razišla in zborovanje ni bilo več sklepčno. Provizorično vodstvo je prevzel podpredsednik gosp. Jurko, ki ima v kratkem sklicati novo zborovanje, da se vrši volitev predsednika. Izid volitev je dal gg. Hofbauerji in Seidleži povod, da sta iz društva izstopila — —. Še nekaj neljubih vtisov in spominov nam sili iz peresa, katere pa vsaj za danes, — zamolčimo.

(Grozna nesreča se je prigodila) dne 24. t. m. popoldne pri Pižovci v Mozirji. Mizar F. Ludvik je prinesel v hišo nadevano puško ter jo je položil na posteljo. Potem se vsede k mizi, da bi nekaj zapisal. Med tem časom pa mali deček sproži puško in strel je zadel gospodinjco in malo deklico v prsa, lice, vrat in rame tako nevarno, da siroti težko ozdravita. Kolikokrat se je zabičevalo, da je na puške treba paziti, zlasti pri otrocih, pa nič ne pomaga. Žalostni nasledki te neodpušljive malomarnosti pokazali so se tudi v tem slučaju!

(Nova pošta) bi bila jako potrebna v Nazaretu v Savinjski dolini. Tu imamo jako daleč na pošto, naj si že bode v Mozirje ali na Rečico. In ta pošta bi se tudi zares splačala, kajti že samo g. Turnšek in č. oo. franciskani imajo silno dosti pošte. Ravno tako bi se vsa Zadretja tja do Spod. Kraš gotovo kaj rada priklopila tej pošti, ker je pošta na Rečici tem prebivalcem preodročna, in tudi drugače, kakor se sliši, nepopoljna. Ravno Zadretja pa je silno bogata na denarnem prometu, torej zopet ena točka več, ki govori za pošto v Nazaretu. Na delo torej brez odlaganja, da dobimo v kratkem pošto v Nazaretu!

(Požarna bramba v Vitanji) se je razšla radi premalega števila članov. Marsikatera požarna bramba pozabi kaj ji je namen in mislijo nekateri nje „glavači“, da naj služi le za povzdigo nemštva. Da se naši fantje spametujejo in pokažejo takim možakarjem svoj hrbet, je hvalevredno. Tudi v Vitanji je baje ta vzrok. — Slovenci pa naj bi v Vitanji s kmečkih fantov ustanovili požarno brambo in gotovo se bode obdržala ker ne bode pozabila kaj je nje delo.

(Na Vidmu) so bili nedavno izvlekli iz Save utopljeno žensko, o kateri se sodi, da je kje samomorno skočila v vodo. — Tu je umrla soproga domoljubnega gospoda Mat. Šušteršiča.

(Železnica Dravobreg-Velenje.) Drž. poslanec g. Robič je v proračunskem odseku, ko se je vršilo posvetovanje o potrebščini železniškega ministerstva priporočal, da se hitro zgradi železnica Dravobreg-Velenje. Ta železnica, ki je velike narodno-gospodarske važnosti se je že 1894. leta zagotovila, a se vendar še ne ve, če se začne graditi že drugo leto.

(Občina Slatina) je v seji dne 22. novembra t. l. imenovala častnim občanom preč. gosp. Ant. Fröhlicha, nadžupnika pri Sv. Križu tik Slatine, — Jos. Cerjaka, vikarja v Rogatcu in Martina Uličnika, kaplana v Grižah pri Celju za neprecenljive zasluge za svetokriško nadžupnijo, šolo in občino. — V seji dne 30. avgusta pa je sklenila slovensko uradovati in si naročila slovenski pečat. Kakor se sliši, nabirajo slatenski „Neslovenci“ zopet podpise za razdelitev občine, kar pa jim bo gotovo na najvišjem mestu zopet spodletelo. Ne ugajajo jim seveda sedajne obč. razmere. Kakor drugi, gotovo se bodo tudi ti enkrat spametovali.

(Od Sotli) se nam poroča: Pri Kapeli ob Sotli je skoro več otrok kakor v Brežicah, vendar imajo še vedno le enorazredno šolo, dočim so prišli Brežičani tako daleč, da imajo petraz-

redno utrakvistično in trirazredno nemško šolo. O, pa vsaj so tudi naši Kapelčani ob hrvatski meji nekaj napredovali, zdaj namreč, ko je šel zaslužni učitelj v pokoj, dobili so utrakvistično šolo, kakor se bere v razpisu učiteljske službe. Dobro so pogodile šolske gosposke! Ob hrvatski meji, kjer ni kar nič Nemcev, snujejo torej slovensko-nemške šole. No, prav sistematično postopajo. Po mestih in trgih imeli bodemo Slovenci le nemške šole, po kmetih pa slovensko-nemške. Kmalu bodemo pa štajerski Slovenci tam, kjer so koroški Slovenci, ki nimajo nič slovenskih šol. V kotu med Sotlo in Savo smo že začeli lepo napredovati: v Brežicah le nemške šole, na Bizeljskem skoro le vse nemške, zdaj pa še pri Kapeli.

(Otvoritev in blagoslovljenje nove šole.) Dne 10. t. m. se je otvorila javna ljudska šola (enorazrednica) v Loki v šolskem okraju šmarškem. Bila je to velika slovesnost, katera bode šolskim otrokom dolgo časa v spominu ostala. Ob devetih dopoldne je bila slovesna sv. maša, katere se je razven šolarjev tudi mnogo ljudstva udeležilo. Po dokončanem sv. opravilu so se zbrali vsi v šolskem poslopju, kjer se je blagoslovljenje vršilo. Pri tem je veleč. gosp. župnik, Franc Vidmaier navzočencem v lepih besedah pomen te slavnosti razodel in jih za šolo vnel. Hvala prisrčna mu toraj na tem trudu. Večkrat je že priložnost pokazala, da je on velik prijatelj šol. mladeži. Seveda je spregovoril tudi zač. g. učitelj, Josip Tratnik, in navzoče stariše navduševal, naj pridno svoje otroke v šolo pošiljajo, saj vsakdanje življenje kaže, kako potrebna je šola. Vsa ta slavnost je končala z imenitnim obedom, katerega so tudi šolarji okusili. Ob jednem pa naj se še opomni, da je bila tu pred sedmimi leti „šulferajnska“ šola, katera pa zavoljo premalega števila otrok ni mogla vspevati. Da bi se le kmalu vsem šul. šolam na Slovenskem enako zgodilo!!

(Iz Vurberga.) Dne 29. t. m. ob pol 4. uri popoldne se bode vršilo letošnje glavno zborovanje „vinorejskega društva v Vurbergu pri Ptuj“, — v prostorih gostilničarja g. Janeza Kreft na Gornji Grajeni, pri katerem bode govoril tehniški vodja državnih nasadov proti trtni uši, g. Fran Matjašič o novi vinoreji. Vspored: 1. Pozdrav načelnika, 2. govor o vinoreji, 3. razprava društvenih zadev sprejemanje novih udov in naročil trt iz društvene trsnice. K tem zborovanju usoja si načelstvo najljudnejše vabiti.

(Razpisana je služba) pomožnega učitelja za risanje in geometrijo na vino- in sadjerejski šoli v Mariboru. Prošnje do 15. decembra t. l. ravnateljstvu te šole v Mariboru.

(V Mariboru) imelo je „Slovensko pevsko društvo“ na Martinovo nedeljo društveno veselico. Igra „V Ljubljano jo dajmo“ ni vspela. Videli smo že mnogo bolje igrati moči tega društva. Vse drugače pa so se obnesli tamburaši. To je bil res užitek. — Društvo nekako omaguje. Treba je, da se odstranijo zavire. „Slovensko pevsko društvo“ je v Mariboru prevzelo veliko narodno nalogo, zato pa je treba, da najde dovolj podpore med izobraženci in pa ohrani slog med društveniki.

(Akad. podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradci) priredila je dne 21. t. m. svojim članom zabavni večer. Velike puntigamske dvorane bile so skoro do cela napolnene samega izbranega ljudstva. Predsednik podružnice phil. Vandjal se je pošteno potrudil, da se je veselica obnesla Slovencem v čast, prekristni družbi pa v prid. S posebnim veseljem je omenjati da se ni samo novo hrvatsko-slovensko pevsko in tamburaško društvo „Sloga“ in pojednici, kakor gg. dr. Stuhlec, med. Lenarčič, med. Strašek in med. Zupan, ampak celo Poljak gosp. Wierzuchovsky drage volje žrtvoval v korist naše družbe. Pod vodstvom marljivega in požrtvovalnega g. med. Iv. kanca se je pelo v zboru, oktetu in kvartetu na občno zadovoljnost. Samospevi so želi kakor navadno splošno priznanje. G. Wierzuchovsky je kar očaral hvaležno občinstvo z umetniško dovršenim igranjem na goslih. Večer je bil v resnici krasen in lahko je žal vsekomur, ki je član podružnice, pa se ga ni udeležil.

(Odbor akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradci) javlja, da se je v zboru z dne 11. t. m.

novovoljeni odbor tako le sestavil: predsednik: stud. iur. Matevž Senčar; podpredsednik: stud. iur. Martin Spindler; tajnik: stud. med. Živko Lapajne; blagajnik: stud. iur. Slavko Krmavnar; knjižničar: stud. phil. Ivan Arnejc; gospodar: stud. med. Gvido Pregl; odb. namestnik: stud. med. Edvard Bretl.

Druge slovenske novice.

(Slovesna otvoritev novega poštnega poslopja v Ljubljani) vršila se je dne 21. oktobra t. l. Poslopje je jako krasno. Stalo je brez notranje oprave 170.000 gld. K slovesnemu otvorjenju je bil prišel ministerski svetnik Anderlon iz Dunaja in poštni ravnatelj Pokorny iz Trsta. Poslopje je blagoslovil frančiškanski župnik o. Hugolin Sattner. Slavnega otvorjenja so se udeležili načelniki raznih oblastev, in vsi službe prosti poštni uradniki. Ta teden pošta že posluje v novem poslopju.

(Razpis častnih nagrad.) Vedno glasneje se v novjšem času po javnih glasilih in v literarnih krogih izraža želja, naj bi Matica močnejše gojila v svojih društvenih knjigah leposlovje. Da tej želji ustreže ter pospeši razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje odbor „Slovenske Matice“ iznova po določilih Jurčič-Tomšičeve ustanove 200 goldinarjev častne nagrade izvorni povesti slovenski, obsežajoči najmanj 10 tiskovnih pol. Ko bi pa ne došla nobena takšna povest, razpisujeta se zajedno tudi dve častni nagradi po 100 goldinarjev dvema izvornima povestima, obsežajočima najmanj po 5 tiskovnih pol, oziroma dvema daljšima epičnima pesmima, ali pa jedni povesti in jedni daljši epični pesmi. Spisi, ki se poganjajo za častno nagrado, morajo biti takšni, da po obliki in vsebini ustrezajo umetniškemu zakonom pripovedne književnosti v obče, poleg tega pa še književnim namenom „Slovenske Matice“ posebej. Pisatelji, katerim se prisodijo častne nagrade, prejmo vrhu tega za svoja dela še navadne pisateljske nagrade, katere plačuje „Slovenska Matica“ vsled § 12. svojega pravilnega reda po 25—40 gld. za tiskovno polo. Rokopise je pošiljati odboru „Slovenske Matice“ do 1. oktobra 1897. leta. Ker hoče odbor s tem razpisom ustreči veliki večini Matičnih udov ter jim v roke podati lepo za bavno knjigo, pričakuje, da se slovenski pripovedni pisatelji — zlasti priznani slovenski pripovedniki — primerno odzovejo njegovemu pozivu.

(K izpitu sposobnosti za učiteljstvo) oglašilo se je pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani 17 kandidatov (1 za meščanske šole) in 6 kandidatkinj (1 za mešč. šole), skupaj 23 Z dobrim uspehom jih je prestalo izpit 20, od teh 7 samo z nemškim učnim jezikom.

(Novi lovski zakon) za Kranjsko ni dobil najvišjega potrjenja. Vlada neki ni priporočila novega zakona v potrjenje, ker se boji, da bi župani, ki bi po predlogi imeli odločevati o gozdnih škodah dovolj nepristranski ne postopali.

(Nova pošta) Nova pošta se osnuje dne 1. decembra t. l. v Komendi na Kranjskem. Zvezo bode imela s poštnim uradom v Kamniku.

(Ponesrečeni otrok.) Delavčeva žena Tere zija Regove iz Loke pri Mengišu pustila je te dni v postelji z omrežjem zavarovani dva otroka in odšla v sosedno vas. Ko je prišla domu, je našla starejšega otroka, ki ima tri leta, mrtvega. Zadušil se je, ko je pomolel glavo skozi omrežje.

(Vročinska bolezen) se je pojavila v Begunjah na Gorenjskem.

(Nezgodna na kolodvoru.) Soproga nadsladarja v Staretovi pivovarni v Mengišu je na postaji Holmec si zlomila nogo, ko je izstopila iz vagona.

(Opazovalnice potresov in vremena.) Vsled posredovanja g. prof. Ferd. Seidla v Gorici je ustanovljeno na Kranjskem in Goriškem že blizu 100 opazovalnic potresov, kateri posel so prevzeli največ učitelji. V Krškem okraji so se odzvali v ta namen g. šolski voditelji v Boštanji, Št. Jarneji, Radečah, na Raki, v Šmarjeti, na Svibnem in v Dobovcu. Vremenske opazovalnice na Kranjskem so dobile od deželne vlade v Ljubljani slovenske tiskovine. Tudi napredek!

(Naznanilo.) Centralna posojilnica slovenska v Krškem obrestuje hranilne vloge po

4 $\frac{1}{4}$ %, posojila daje po 4 $\frac{1}{2}$ %—5% posojilnicam, po 5 $\frac{1}{4}$ % osebam. Uradni dan je ob četrtkih od 3.—4. ure popoldne.

(Voz ga je pomečkal.) Dne 14. novembra t. l. je v Rači na Krasu se ponesrečil Franc Rebec. Nanj se je zvrnil naložen voz koruze na njivi. Predno so prišli na pomoč ljudje iz bližnjega mlina, bil je že mrtev.

(Prememba v deželnosodnem predsedstvu v Celovcu.) Kakor se govori, pojde kmalu celovški deželnosodni predsednik Mylius v pokoj. Bil je velik nasprotnik Slovincem in je gledal, da je od celovškega deželnega sodišča odpravil vse slovenščine vešče uradnike. Važno je torej vprašanje, kdo pride za njim. Dosti upanja ni, da bi bil naslednik nam Slovincem prijaznejši. Pravosodni minister grof Gleispach ima baje odločeno že dva moža, katerega bode jednega spravil za deželnosodnega predsednika v Celovec. Prvi je višji državni pravdnik nadsodišča v Gradcu dr. Pflügl, ki slovenski ne zna, drugi pa dr. Perko. Poslednji je sedaj svetnik pri najvišjem sodišču, ki nam Slovincem nikakor ni prijazen, dasi je slovenščine vešč. Po dosedanjih imenovanjih soditi, bode grof Gleispach že poiskal koga, ki bode po možnosti oviral narodno enakopravnost. Morda store slovenski poslanci v tej stvari kak korak na Dunaju.

(Jednakopravnost pri šmohorskem okrajnem sodišču.) Dne 20. t. m. je slovenski poslanec dr. Ferjančič interpeloval pravosodnega ministra zastran jezikovnih razmer pri šmohorskem okrajnem sodišču na Koroškem. Pred kratkim je načelnik slovenske posojilnice za Sv. Štefan v Zili bil pri tamošnjem notarju, sodniku in sodnem pristavu, da bi mu izposlovali vknjižbo dveh slovenskih listin, a so mu vsi odrekli. Dr. Ferjančič je opozoril ministra, da biva v teh okrajih skoro polovica Slovencev in ga vprašal, če hoče poskrbeti, da se taki slučajji več ne gode, omenjeni slučaj pa preiskati ter krive funkcionarje kaznovati, kakor zaslužijo.

(Značilno.) Koroški deželni odbor je imenoval okrož. zdravnika iz Sovodnja (Gmünda) dr. Ivana Hollerja za okrož. zdravnika v Podklostru. Ta ne zna ne besede slovenski. Ne vemo, ali bi se boljše čudili predrznosti in brezobzirnosti koroškega deželnega odbora, ki je dr. Hollerju to službo podelil, ali dr. Hollerju, ki je prosil za službo, za katero je vedel, da nima potrebne sposobnosti.

(Koroški deželni predsednik.) Te dni se je bila razširila za Slovence vsekako vesela novica, da pojde sedanji koroški deželni predsednik Schmiedt Sabierow v pokoj in pride na njegovo mesto šleski namestnik Clary. Sedaj se pa dotična novica oporeka. Koroški Slovenci sedanjemu deželnemu predsedniku gotovo žele vse dobro, ako jim le stori to uslugo, da se od njih poslovijo.

(Druga železniška zveza s Trstom.) Kranjskim poslancem, ki so bili te dni pri železniškem ministru, se je vitez Guttentberg izjavil, da je vlada za železnico skozi Bohinj, za katero se poteguje baron Schwegel. Ni pa za železnico čez Predel ali Škofjokloko Divačo. V proračunskem odseku se je minister izrekel tudi v tem smislu. Baron Schwegel je v odseku dokazoval, da bi bila železnica skozi Bohinj v vsakem oziru najugodnejša. Poslanec dr. Gregorčič je pa zagovarjal železnico čez Predel.

(Nadzorovanje slovenskih društev.) se je odzelo tržaškemu magistratu. Povod temu je bilo največ postopanje magistratnega uradnika Vidussija. Ta mož je hotel na shodu prisiliti navzočnike, da bi italijanski občevali z njim, skušal zabraniti vsako razgovarjanje o potrebi posebnega okrajnega glavarstva za tržaško okolico in vsako kritikovanje tržaškega magistrata. Iskal je vedno povodov, da kak slovenski shod razpusti. Seveda dotični uradnik ni na svojo roko tega počenjal, temveč od njih predstojnikov imel takšne ukaze.

(Legar v Pulju.) V Pulju grozno razsaja legar mej meščani in vojaki. Zbolelo jih je kacic 150 za to grozno boleznijo.

(Hrvatska gimnazija za Istro.) Italijani hočejo osnovanje hrvatske gimnazije za Istro na tisti način prepričati, kakor so Nemci hoteli dvojezično gimnazijo v Celju. Po svojih listih

pišejo, da v Pazinu gimnazije ne morejo dovoliti, a nimajo pa nič proti temu, če se osnuje hrvatska gimnazija v Kastav-Sežani. To je popolnoma podobno temu, da so celjski Nemci in nemškutarji hoteli slovensko gimnazijo spraviti v Št. Jurij ali Žalec. V majhnih krajih taki zavodi naravno ne uspevajo. Italijani bi pa radi, da bi hrvatska gimnazija v Istri sploh ne uspevala. Kastav je zanj premajhen, Sežana pa niti v Istro več ne spada.

Druge avstrijske novice.

(Škofof na Krku) imenovan je č. g. dr. Anton Mahnič, monsignor in profesor bogoslovja v Gorici.

(Podeželenje zavarovalnic.) V državnem zboru je bila dolga razprava o Wurmbrandovem predlogu o podeželenju zavarovalnic. Debata o tem je bila dolga. Večina poslancev je bila za to, da se vpeljejo deželne ali državne zavarovalnice in naj bode zavarovanje obvezno. Vlada se je izrekla za obvezno zavarovanje, a ni za to, da bi se vsakdo moral pri deželnih zavarovalnicah zavarovati, ker bi to bilo poseganje v pravice zasebnih zavarovalnic, ki bi utegnile še državo tožiti. Izmej slovenskih poslancev je osnovo deželnih zavarovalnic zagovarjal g. dr. Šušteršič. Ta poslanec se je izrekel odločno proti prisilnemu zavarovanju, dokler se deželne zavarovalnice ne vpeljejo. Nekateri zagovorniki so dokazovali, da so premije za zavarovanje nižje v deželah, kjer imajo deželne zavarovalnice, kakor v drugih. Zasebne zavarovalnice je pa posebno odločno zagovarjal Žid Noske in so mu klicali za to protisemitje, da govori za zavarovalnico, pri kateri ima mastno službo. Vsled tega je bil nastal v zbornici mali škandal. Debata se je s tem končala, da se je predlog vrnil odseku, da nekatere njegove točke predela. S tem je zakopana stvar za letošnje državnozbornsko zasedanje. — Da se vrne predlog odseku, je predlagal grof Wurmbrand sam. Govori se, da je to storil vladi na ljubo. Ko je vlada videla, da se za deželne zavarovalnice dobi večina, so ministri jeli obdelovati grofa Wurmbranda, naj predlaga, da se njegov predlog vrne odseku. Grof Wurmbrand je to storil, ker se mu je drugače bilo bati, da ne postane štajerski deželni glavar po čemur hrepeni. Z Wurmbrandom so seveda glasovali levičarji, Poljaki in več drugih poslancev, da se predlog odseku vrne.

(Grof Badeni in levičarji.) Poslanec dvorni svetnik Exner je te dni pojasnil, zakaj so češki Nemci izstopili iz zedinjene levice. Šli bi vsi liberalni Nemci v opozicijo, a tega ne store zaradi razmer na Moravskem in v Šleziji. V teh dveh državah samo vlada vzdržuje nemško gospodarstvo. Grof Badeni je pri nekem zaupnem posvetovanju češkim Nemcem odločno obljubil, da bode vlada pospeševala vse njihove težnje, zlasti delitev Češke po narodnostih. Ko pa ministrskemu predsedniku niso prav zaupali, da jih ne slepi, so v javni seji proračunskega odseka od njega zahtevali pojasnil. V odseku je pa grof Badeni jako nejasno govoril in ni hotel Nemcem nič gotovega obljubiti. Češki Nemci so zaradi tega zahtevali, da vsa zedinjena levica pojde v opozicijo. Ko levičarski klub tega ni hotel, so iz njega izstopili.

(Proračun za 1897. leto) je rešen dne 23. novembra t. l. v proračunskem odseku. Zbornica sedaj lahko začne takoj razpravo o proračunu, a vzlic temu ni verjetno, da bi ga rešila do Božiča, kakor želi vlada. Dasi stranke tudi očitno ne nameravajo stvari zavleči, bode vendar letos proračun ska razprava najbrž dolga, kajti letos je zadnje zasedanje pred volitvami in mnogi poslanci bodo še hoteli govoriti, da pokažejo svojo skrb za volilce.

(Jugoslovanski klub.) Včeraj so se na Dunaji posvetovali vsi jugoslovanski državni poslanci o osnovi jugoslovanskega kluba. Kaj so sklenili, o tem še nismo dobili poročila.

(Kredit za male obrtnike.) Dr. Menger je v državnem zboru opozoril vlado, kako bi se dal dobiti po ceni kredit za male obrtnike. Po zakonu sme poštna hranilnica dajati denar na posodo posojilnicam in obrtnim zadrugam. Ker ima poštna hranilnica po ceni denar na razpo

lago, bi ga lahko za nizke obresti posojevala posojilnicam, in pri teh bi pa mali obrtniki imeli razumno ne drag kredit.

(Železniški minister) se je hudo zameril Poljakom. V proračunskem odseku so ga hudo prijemali, ker se pri grajenju železnice dosti ne ozira na potrebe v Galiciji in se pri železniški upravi preveč poljščina prezira, in se pri nastavljanju uradnikov premalo gleda na Poljake. Sodi se, da bi Poljaki radi viteza Guttengberga vrgli, da kdo iz njih srede minister postane. To se pa pač ne zgodi, ker bi imenovanje še jednega Poljaka za ministra preveč razburilo Nemce.

(Narodna enakopravnost.) Kako daleč smo v Avstriji do uresničenja narodne enakopravnosti, kaže že to, da se moramo še za to poganjati, da se kaka služba v slovanskih krajih razpiše tudi v slovansčini. Tako so se dosedaj češke učiteljske službe na Moravskem razpisavale jedino v nemščini. Te dni je učni minister na interpelacijo poslanca Eima odgovoril, da se bodo odslej razpisavale take službe tudi v češčini. Pri tej priliki se pa pač moramo vprašati, kdaj bode narodna enakopravnost toliko napredovala, da bodo tudi uradni listi v meševitih pokrajinah izhajali v vseh deželnih jezikih.

(Uradniška agitacija za nemške šole.) Poslanec Kaftan je v soboto interpeloval železniškega ministra, tako, da načelnik državnoželezniške postaje v Znajmu prepoveduje uradnikom in služabnikom pošiljati otroke svoje v nemške šole.

(Domovinski zakon.) Minulo soboto je gospodska zbornica vsprejela novi domovinski zakon, nespremenjen, kakor ga je vsprejela zbornica poslancev. S tem je v parlamentu rešena ta toliko važna zadeva. Obžalovati je le, da novi zakon še le čez štiri leta prav za prav stopi v veljavo.

(Okrajni glavar Schaffgotsch) je pri shodu društva predarlskih katoliških učiteljev v Feldkirchu se bil jako laskavo izrekel glede namer nov tega društva in dal razumeti, da je vlada za verske šole. — To je v nemških liberalnih krajih vzbudilo veliko razburjenost. Občno je bilo mnenje, da je to le posledica Badenijevega odgovora na interpelacijo zastran pozdrava katoliškega shoda po solnograškem namestniku. V torki sta v državnem zboru grofa Badenija interpelovali o tej stvari poslanca Menger in Waibel. Ministerski predsednik je odgovoril, da vlada ne odobruje Schaffgotschevega postopanja in bode naročila deželnim načelnikom naj pouče podrejene politične uradnike, da se imajo vzdržati vsacih političnih izjav. — Tu moramo omeniti, da nemški liberalci niso bili vselej tako občutljivi. Če kak politični uradnik slavo poje „Schulvereinu“, je pa vse dobro, celo hvalijo ga, da si goji to društvo celo v Avstriji ne baš prijazne tendence in dela združbe mej avstrijskimi narodi.

(Hrvatski sabor) je v soboto volil poslance za ogerski državni zbor. Opozicija je ugovarjala volitvi, ker se sabor ni zakonito pozval, da voli. Dotični kraljevi dopis je podpisal ogerski ministerski predsednik ne pa ban, kakor zahteva nagodba z Ogorsko. Opozicija vidi v tem krčenje deželne samouprave. Saborski predsednik se pa ni oziral na te ugovore. Potem se je vršila volitev. Izvoljeni so samo vladni privrženci. — Starčevićeve izvolitve ne misli saborska večina potrditi, ker ni vpisan nikjer mej volilce.

(Ogerski državni zbor) se je v sredo otvoril s prestolnim govorom. Prestolni govor se posebno peča s pogodbenim vprašanjem. Potem se pa naglašajo dobri odnošaji z vsemi oblastmi.

(Zaukazana madjarizacija.) Ogorska vlada je naročila vsem občinskim predstojništvom, da imajo osebna in rodbinska imena nemadjarskih mladičev, ki se kličejo k naboru pisati z madjarskim pravopisom. Osebno ime se ima pisati v materinščini dotičnika. Samo v taci slučajih, kjer se ime v materinščini popolnoma loči od madjarskega je dovoljeno ime zapisati v materinščini in seveda z madjarskim pravopisom v oklepaju. Rodbinska imena se morajo pisati v madjarskem pravopisu. Nikakor ni dovoljeno jih pisati po izgovarjanju. Po teh navodilih se je

je očiteno. Nadejajo se, da bodo ljudje, ki bodo vedno imeli svoje ime madjarski pisano, se jeli čutiti za Madjare.

Ogled po širnem svetu.

(Srbski kralj.) Aleksander je prišel za nekaj dni na Dunaj, potem je pa potoval v Rim. Na Dunaji je kralj se bil sešel s svojim očetom Milanom. Kakor se pa zatrjuje se oče in sin nista nič prijazno ločila. Najbrž bi bil Milan zopet rad kaj denarja iz srbske kraljeve ali državne blagajnice. Kralj mu je pa razložil, da njegovi želji ni moč ustreči, ker so vse državne blagajnice v Srbiji prazne.

(Preosnova francoskega senata.) Francoska zbornica je sklenila nov volilni red za senat. Po tem volilnem redu bi se senat volil po volilnih možih, ki bi se volili po občni volilni pravici. Število volilnih mož bi se ravnalo po številu prebivalstva kacega kraja. Dosedaj so volili senat člani okrožnih in okrajnih zastopov in volilni možje občin. Slednja občina je volila le po jednega volilnega moža, bodisi velika ali majhna. Vsled tega so bila velika mesta v volilni pravici prikrajšana. Če še senat pritrdi premenjenemu volilnemu redu, bode se senat precej premenil. Po novem volilnem redu mnogi sedanjih senatorjev ne bode več voljen.

(Vstaja na Kreti) se utegne zopet začeti. Te dni so se na otoku Samoa zbrali člani bivše vstaške vlade in se posvetovali, kaj je storiti, ker se obljubljene preosnove ne izvrše. Sklepi so naznaniti konzulom, da zopet začno vstajo ako se takoj ne izvedo preosnove.

(Turčija v denarni stiski.) Ravnatelj otomanske banke je te dni v Parizu in Londonu beračil večje posojilo Turčiji. Dogovarjal se je o tem, da bi Turčija najela večje posojilo, za katero naj bi jamčile velevladi, ker Turkom samim nikdo več ne zaupa. Ravnatelj je mislil, da evropske vlasti morajo Turčiji preskrbeti denarja, ker jo silijo, da izvede varne preosnove, kar pa brez denarja ni mogoče. Tega mnenja bili so tudi angležki in francoski bankirji, ki bi radi Turčiji ponudili denar, če jim velevladi jamčijo za posojilo. Ti bankirji so se nadejali zopet napraviti dobro kupčijo. Prisilili bi Turčijo, da jim iz novega posojila poplača nekaj prejšnjih dolgov in pri novem posojilu bi si uradunali lepo provizijo. V resnici bi namreč posodili mnogo manj, nego bi se jim dalo obveznic, tako je že običajno, če v Turčijo posojajo denar. Nekateri plačani časopisi so tudi že jako navdušeni zagovarjali to posojilo. Državniki pa so ta načrt izprevidili. V Londonu in Parizu so ravnatelju otomanske banke razložili, da za Turčijo ne prevzemo nobenega jamstva. — Ker posojila dobit ne more, prostovoljni darovi za vojaščino pa prepočasi dohajajo, je bila turška vlada prisiljena te dni odpustiti vse rezerviste na dopust, katere je bila zaradi raznih nemirov sklicala pod orožje.

Dopisi.

(Iz Šaleške doline.) Ker se skoraj vsak teden iz Šoštanja kaj novega sliši, ne morem si kaj, da bi naših gg. čitalničarjev ne opozoril na večere, ki se vedno bolj daljšajo in človeka vabijo v družino.

Ko se nam je enkrat izpolnila želja, videti čitalnico v primernih prostorih, upati je bilo, da bode tudi narodno življenje živahnejše. Kako krasen je bil začetek, ki nam je v složenem delovanju zavednih narodnjakov vseh stanov, kazal lepo prihodnost. Nepozabljivi nam bodo večeri, v katerih smo poslušali izvrstne govore raznih gospodov, takrat, ko je bila naša čitalnica še v skromnih prostorih vrlega narodnjaka.

Kje so časi, kje so dnovi . . . . .

Društveno življenje — kaj ne, to je nekaj prijetnega! Marsikateri zanimiv govor se sliši, različne debate in šaljive govorice krajšajo dolge večere in tudi pesmice razvedrijo človeka, posebno če si ne more izbirljivega želodca utešiti z dobro kapljico, katero letos pogreša v tem . . . . . zaveden narodnjak bi se veselil

takih večerov in gotovo bi društveni shodi ne bili brez koristi; zanimalo bi se za nje čedalje več udov in redno bi se shajali v čitalnici. Potrebni so pa taki shodi tudi za prihodnje slučaje, za koje se mora ljudstvo že sedaj pripraviti, ker premalo imamo zavednih Slovencev, da bi smeli na nje računati. Agitacije v zadnjem trenutku so pa vsakomu prenerodne in večkrat premalo zanesljive. Le poslušajte kmeta, kako se odreže proti sosedu: Kedar je treba voliti, dobro vedo za me in me iščejo, — ko so enkrat volitve proč, potem me še ne pogledajo. . . .

Resnica oči kolje!

Prišla je jesen — prazni so čitalnični prostori, ker nekateri olikani narodnjaki nočejo razumeti skupnega delovanja vseh stanov, za vsacega naj bi se cvrla posebna klobasa, brez da bi se druga zraven smodila, drugače se čuti žaljenega in prigovarja še svojcem, naj ne hodijo blizu.

Toda z lepim zgledom naprej! Pokažimo, da naši zabavni večeri, čeravno priprosti, bodo vendar imeli nekaj prijetnosti, skrbimo pa tudi, da se da kmetom in obrtnikom priložnost priti k našim zabavam. Če bi ta misel kateri visoki glavi ne hotela ugajati, potolažim jo s sledečim vprašanjem:

Ali se ne morete enkrat navaditi društvenega življenja, brez da bi (v večji družbi) s kartami orali po mizi? Ali res ni mogoče prirediti vsaj enkrat na teden v čitalnici shoda, pri katerem bi se poslušal kakšen dober govor in popevale domače posmice?

Ali si res ne morete misliti prijetnega večera, brez da bi kakšna posebno okusna pijača segetala razvajeno grlo?

Če si na ta vprašanja ne veste odgovora, potem je še najboljša, ako posnemate ona dva gospoda, ki sta se svoje dni kratkočasila v majbni gostilni: eden je kadil in ni nič govoril, drugi je molčal in vino pil. Tako sta se cele večere najlepše zabavala, kadar ju ni motil prihod drugih gostov.

Iz Marenberga. Drugod se je menda že polegla razburjenost vsikepeča po zadnjih deželnozborskih volitvah. Drugače pa je pri nas v Marenbergu. Nemška gospoda ne more pozabiti, da si je usojal prevzeti kandidaturu spoštovani mestjan Günther. Volitev, pravijo, je prosta pravica in dolžnost državljana, pa to le drugod, v našem mestecu in med nemškutarji sploh tega ne poznajo. Poglejte le kako se godi z gospod Güntherjem. Čeravno je propadel, vsled silnega pritiska naših meščanov, videl sem šviganje po ulici same dr. Tominscheggove pristaše, a šviganje ni bilo zastoj, — e saj tudi mačka zastoj ne šviga — gospod Günther dobil je le glas gospod župnika ter par mož, vsi drugi pa so glasovali za J. Lenko-ta. Za zadnega glasovala sta tudi učitelja Runove in Trobej; oglejte si značaje slovenske.

Mislite, da je volitev že pozabljena pri nas? kaj še. Sedaj še le kažejo nemčurji svojo nestrpnost. Gospod Günther sicer ni naše gore list, pa je pošten in pravičen Nemec; on ni kandidiral na lastno roko; kandidirala ga je stranka, in glej, kaj je s tem zakrivil in kako ravnajo z njim Nemci. Občinski zastop poslal mu je nezaupnico, kot obč. odborniku. Trgovine in gostilne njegove pa se ogibljejo, kakor da bi bil kužen. Še nisem videl kakega pristaša nemške stranke, da bi bil prekoračil prag Güntherjeve gostilne. Nemčurji tedaj nam dajejo lep zgled držati se gesla, „svoji k svojim!“

Pokažite slovenski kmetje hrbet nemškim gostilnam in trgovcem ter ultra nemškim notarjem in kmalo bomo videli od koga žive ti ljudje.

Zdaj imate lepo dobro priliko, ktere se že pametni može poslužujejo, da zahajajo namesto k notarju, k odvetniku, kateri žal ni naš mož, a se kaže pravičnega Nemca in dela za nižo tarifo nego notar, torej kmetje pozor! Držite se gesla! „Svoji k svojim“ in dosegli bodete marsikaj dobrega za naš teptani narod slovenski.

Gradec. Pred kratkim se je osnovalo „Podporno bolniško društvo slovanskih vseučelišnikov v Gradcu“ z blagim namenom oskrbovati in podpirati obbolele dijake slovanskih narodnostij. Kdor le količkaj pozna razmere in

težnje dijaške na vseučelišču, komur je znano s kakimi težavami in pomankljajem mora se posebno slovanski dijak v tujini bojevati, bo uvidel potrebo takega blagodejnega društva! Težko je že dijaku shajati, dokler je še zdrav in čvrst, koliko težje, da celo nemogoče, kadar zboli ubogi dijak. Ker so mu zdravniška pomoč, zdravila i. t. d. predraga, zanemarljivo vedno bolj in bolj bolezen, pogubonosno kal nosi v sebi in le malokteremu je mogoče, pravočasno ukreniti potrebno, ker je žalibog v preslabem gmotnem stanju. Človeka zaboli srce, ako vidi hirajočega kolega brez pomoči. Da j h ravno izmed slovanskih dijakov toliko prerano umrje, vzrok temu je, da je slov. dijak brez vsake pomoči v slučaju bolezni. Že dolgo se je občutila potreba podpor. bolniškega društva v slovanskem dijaštvu in zdaj se je ta srčna želja uresničila. Da bo pa društvo tudi doseglo svoj namen, treba je podpore iz domovine, od prijateljev dijaštva. Letnina za dijake je mala (4 Kr.) ker se ne more več zahtevati od njih in zato so v slučaju bolezni popolnoma preskrbljeni. Z ozirom na velike stroške obrača se odbor na radodarne rodoljube s prošnjo, da blagovolijo pristopiti društvu kot podporniki (10 kron na leto) ali pa kot ustanovniki (200 kron), za kar jim bode slovansko dijaštvo vedno hvaležno. V društvu so zastopane vse slovanske narodnosti in na čelu stoji akad. senat, uvidevši veliko potrebo. Pričakuje, da se bo slov. občinstvo tudi to pot odzvalo naši prošnji, prosi odbor, da se pošiljajo eventualni darovi in podpore na odbor podpor. bolniškega društva slovanskih vseučelišnikov v Gradcu, Allgemeines Krankenhaus.

Odbor konstituiral se je sledeče: Predsednik: gosp. prof. dr. Eppinger Hanns; podpredsednik: gosp. med. Kunst Anton; I. tajnik: gosp. med. Kac Viktor; II. tajnik: gosp. med. Dražić Luka; blagajnik: g. med. Feuerstein Leo; blagajnik namestniki: gg. med. Arneri Vlaho, med. Cipanowski Ivan, med. Nikolič Petar in med. Stojanov Ivan. Odborniki: g. prof. dr. Krones Fran, vit. pl. Marchland, g. prof. dr. Mischler Ernst, g. med. Begić Milan, g. med. Cvetković Atanasije, g. teh. Domanski Stanislaus, g. jur. Urbanek I.

Narodno-gospodarske novice.

Zavarovanje proti toči.

II.

Pri zadnjih deželnozborskih volitvah hvalili so se nemški kandidati, ki so že v pretekli dobi sedeli — pa družega nič — v deželnem zboru, koliko gospodarskih modrih ukrepov so napravili. Če pa pregledamo njihovo delo, se moramo čuditi, da niti uboge lovske postave brez zastopnikov južnoštajerskih občin niso mogli spraviti v življenje. Iz celega delovanja se je videlo, da jim je na srci le blagor meščana in velikega posestnika, a za kmeta, obrtnika ali delavca pa nič niso storili. Zato se tudi ne moremo načuditi, da se v deželnem odboru dosedaj ni našel niti eden človek, ki bi malo pripravil se za važno zakonito predlogo o zavarovanju proti toči.

Pač pa se je začela zanimati za to važno zadevo štajerska kmetijska družba v Gradcu in je za preštudiranje te zadeve izvolila poseben odsek. Tisti odsek pa je izvolil svojim poročevalcem znanega Egona Pistor od Sv. Tila na južni železnici. S tem pa je še celo malo storjeno. Zdi se nam, da volitev tega poročevalca ni bila posebno srečna. Egon Pistor nima tistih studij in zmožnosti, da bi si mogel vse potrebno preskrbeti, kar je potrebno, da se zadostno utemelji postavni načrt za tako zavarovanje. Treba je imeti vse podatke o zemljiškem davku, o množini škode, poprečna preračunavanja, vremenske podatke za več let itd. Trebalo bi v ta namen osobito moža, ki bi v dotiko stopil z vsemi okrajnimi zastopi osobito v vinskih krajih. No za sedaj smo lahko zadovoljni, da je kmetijska družba to zadevo vsaj v tek spravila. Toda bavarski načrt se nam ne zdi tako prikladen, da bi ga kratko in malo prepisali. Nam bi ugajalo le posilno zavarovanje. S prostovoljnim zavarovanjem ne bi dosegli napredka. Res je število zavarovancev naraslo na Bavarskem od leta 1884. od 90.000 na 1.290.000 in se

je zavarovalnina tako znižala, da se plačuje samo 1-21% od zavarovane svote. Vendar je ta premija le za to tako nizka, ker se tam vrši zavarovanje ob enem z zavarovanjem zoper požar. Upravni stroški so vsled tega neizmerno nizki. V naših razmerah bi to ne bilo mogoče.

Ker je to zavarovanje na Bavarskem prostovoljno, zaradi tega se zavaruje le oni, ki še nekaj ima: veliki posestniki in oni, ki imajo še nekaj zaloge iz prejšnjih dobrih let. Ravno tisti, ktere pa toča najprej uniči, to so mali vinogradniki in mali že zadolženi posestniki, ti se ne bodo prostovoljno nikdar zavarovali. Preostaje torej le posilno, občno deželsko zavarovanje. Dežela naj naloži k davkom tisto doklado, ktero potrebuje, da se poplača vsa točna škoda. Seveda bodo k temu meščani in veliki obrtniki rekli, da se jim krivica godi in da bi bilo to neopravičeno pospeševanje kmetijstva drugim na škodo. Tudi temu ni tako. Dežela Štajerska plača vsako leto 2.430.000 gld. zemljiškega davka in dežela sama ima vse velikanske doklade okoli 7 milijonov za svojo razdelitev. Koliko se tega porabi kmetu na prid? Kaj njemu mari, če se zidajo lepa deželna gledišča, velike knjižnice, če se delajo nepotrebne železnice in vendar on povsodi plačuje. Javne potrebe kmetijskega stanu so tako male, da on gotovo mnogo več plačuje, kakor se njemu v korist porabi. Zakaj torej ne bi tudi drugi stanovi pomagali rešiti kmeta takrat, kadar ga je udarila težka nesreča po toči? Če voda preplavi cele pokrajine, če hudo urniki trgajo po planinskih krajih mostove, tedaj se skuša pomagati iz občne državne blagajne. Po istem načelu je tudi opravičena zahteva, da se kmet pred največjo nesrečo varuje s pomočjo družih davkoplačevalcev. Močen kmetijski stan je najboljša opora obrtnika in trgovca, in najmočnejši temelj mirno urejene države.

(Dobro vinsko letino) imajo letos v Dalmaciji posebno okrog Zadra in Šibenika so mnogo in dobre vina pridelali.

Književnost.

(VI. Letopis slovenskih posojilnic 1895.) Sestavil po naročilu načelstva „Zveze slovenskih posojilnic“ Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v Krškem. Ta letnik prinaša zapisnik slovenskih posojilnic, njih firme, načelstva in nadzorstva, obširne preglede posojilnic po slovenskih pokrajinah in razjasnila o posameznih oddelkih slovenskega posojilništva; v dodatku pa ima min. naredbo o registrowanju obstoječih posojilnic, zakonski načrt o nadzorovanju posojilnic in naposled račun „Zveze“ o l. 1895.

(„Ilustrovani narodni koledar“) izide v začetku decembra t. l. Obilica dela urednika zakasnila je tisek. Toliko v pojasnilo na cenjena vprašanja.

(Nove tamburaške skladbe.) Gospod J. Bartl v Šmartnem pri Litiji je izdal dve novi skladbi za tamburaške zборе in sicer: „Koračnico iz opere Prodana nevesta“ in „Štefanija-gavotte“. Cena obema skupaj 90 kr., po pošti 95 kr. Naj slov. tamburaška društva pridno segajo po novi skladbi marljivega izdajatelja.

(Slovanska knjižnica.) Snopiča 55. in 56. obsegata znano krasno povest Puškinovo „Kapitanova hči“, poslovenil Semen Semenovič. Prelagatelj je dodal kratek životopis Puškina, v kateri je upletel prevod slavne Lermontovijeve pesmi „Na smrt Puškina“. Lična knjižica, obse- zajoča 178 strani, stane samo 36 kr.

(Izvestja muzejskega društva za Kranjsko.) Urejuje Anton Koblar. Sešitek 5. prinaša na prvem mestu temeljito razpravo dr. Fr. Kosa „Oglejski in graški škofje v začetku srednjega veka“, kateri sledita konec jako skrbno sestavljene študije I. Vrhovnika „Carinska in poštna postaja Podpečje pri Brdu“ in konec vestno izbranih in prirejenih „Regest-listin farnega arhiva v Kamniku“, spisal A. Koblar. V „Malih zapis-kih“ čitamo dve zanimljivi beležki I. Vrhovnika: „Kako so popravljali gotske cerkve v 18. sto-letju“ in „Plače poslov l. 1758.“

Razne stvari.

(Povodenj v Italiji.) Vsled deževja so v Gorenji in Srednji Italiji zopet izstopile reke in poplavlile več mest in vasi.

(Ponesrečeni Baratieri.) General Baratieri si je zlomil nogo, tako poročajo časopisi. Natančnejega pa o tem ni nič znanega.

(Umorjen zdravnik.) V Leysinu v Švici je v tamošnjem hotelu nek Poljak ustrelil zdravnika Burnierja. Poljak je štirikrat streljal na zdravnika.

(Boj z jastrebo.) V tahovskem gozdu v Srbiji je veliki jastreb planil na nekega kmeta in ga hudo razpraskal. Jedno roko mu je tako poškodoval z ostrim kljunom, da je kmet ne bode mogel več rabiti. Še le, ko je drugi kmet prišel na pomoč, sta zmagala ropno tico.

(Po nesreči ga ustrelil.) Neki dijak v Medlingu pri Dunaji je svojemu prijatelju Karlu Ehlertu kazal revolverjev mehanizem. Pri tem se revolver sprožil in Ehlertu zadene v trebuh.

(Glavo mu je odtrgalo.) V Aradu na Ogerskem je železniški sprevodnik Moric Hirsch preložil svojo pratež na svobodni tir. Ko pa je zopet hotel pobrati svoje stvari, je lokomotiva pahnila nekaj voz na ta tir. Vozovi so ga podrli in odtrgali mu glavo.

(Ukradene dragocenine.) Pruskemu nadporočniku baronu Röderju je na progi Milan-Benedke bilo iz kovčka ukradenih dragocenosti v vrednosti za 10.000 gld.

(Umorjena deklica.) V Caberstadtu poleg Darmstadta so našli v gozdu grozno razmesarjeno desetletno deklico. Sodi se, da jo je nekdo oskrnil, potem jo pa umoril.

(Roparja Tiburzija) so nedavno ustrelili italijanski orožniki. Tiburzi je bil eden najnevarnejših roparjev. Zandarji, ki so ga ustrelili, dobili so 10.000 gld., ki so bili razpisani na glavo njegovo.

(Veliko ponarejanje menic.) Pri okrožnem sodišču v Liberci se je ovadil sam lesni veletržec iz Jablanca Karol Möller, da je ponaredil za 80.000 gld. menic. Sleparka so pridržali v zaporu, o njegovi trgovini se je pa proglasil konkurs.

(Samomor Lessepsovega sina.) Drugi sin slavnega zgraditelja suškega prekopa Viktor Lesseps je skočil z okna neke hiše v Parizu na ulični tlak in se ubil. Povod samomora je čupnec zaradi nesreče, ki je zadela njegovo rodbino.

(Veliko sušo) imajo na Španjskem. V Madridu že tri mesece niso imeli dežja. V mestnem vodovodu že primanjkuje vode. Mestno županstvo je izdalo oklice na prebivalstvo, naj varčno ravna z vodo. Tovarne in obrtniki, kateri potrebujejo mnogo vode, morali so ustaviti delo. Po vseh cerkvah so molitve za dež.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali od 19. julija do 4. oktobra 1896: Trtnik, Josip Vidmar, dr. I. Žitnik, dr. J. Krek, A. Stroj, dr. Fr. Ušeničnik, I. Vrančič, F. Ferjančič po 1 gld.; R. Merčun, A. Zorec, A. Zorman, Fr. Zorman po 50 kr. in M. Miheč 20 kr.; letnina znaša 41 gld., podpornina 24 gld. 65 kr., Arnovski Mohorjani po g. F. Ferjančiču 2 gld. 70 kr. in iz nabiralnika v trnovskem župnišču 4 gld. 45 kr.; ormoška ženska podružnica 39 gld. 15 kr.; podružnica v Braslovčah 17 gld. 33 kr.; po g. A. Askercu v Skaljah pri Velenju dne 22. jul. na pastoralni konferenci zbrani duhovniki dekanije škalske so zložili za velikovsko šolo 23 gld., med njimi je podaril č. g. Kunej, župnik ponkovski 10 gld.; č. g. Matevž Ražun, stolni kapelan v Celovcu, je poslal zbirko 187 gld. 50 kr. in sicer so poklopili gg. bogoslovci celovski mesto venca na gomilo And. Einspielerju 100 gld., slav. posojilno in hranilno društvo v Celovcu je dalo 50 gld. in podružnica celovska je zložila 37 gld. 50 kr.; sl. notranska posojilnica v Postojni 10 gld.; na novi maši č. g. Ivan Baloha v Ljubljani je nabrala gld. 10. Medičeva 15 gld. 11 kr. in 10 ets. z geslom; „Ljubzen dvojni vsak naj tesno drži, Bogu in domovini zvesto služi; to bodi svakomur uxor največji!“ Po g. J. Žirovniku v Gorjah udine od bleške podružnice 32 gld. iz nabiralnikov; pri gg. Peterleu 2 gld. 27 kr. Fr. Sekovanič 1 gld. 14 kr., Petranu 87 kr., A. Vrhuncu 2 gld. 26 kr.; v Vintgarju 1 gld. 5 kr., g. prof. Rutar 50 kr., skupaj 40 gld. 9 kr.; podružnica na Greti 32 gld. 20 kr.; iz nabiralnika pivske podružnice 2 gld. 84 kr.; podružnica v Žužemperku po blagajniku g. H. Povšetu 55 gld. 23 kr.; gospa A. Zarnikova 14 gld., katere je nabrala na novi maši č. g. J. Smukavca v Srednji Vasi v Bohinju; ženska podružnica v Škofji Loki po gld. M. Klunovi 23 gld.; podružnica v Selcih po g. Sliberju 18 gld. 20 kr.; G. E. P. na Dunaju 2 gld.; podružnica za brdski okraj 76 gld. 62 kr.; podružnica v Podgradu 46 gld. 23 kr.; podružnica na Premu 7 gld.; č. g. A. S. Tolminec kot mesečni prispevek 5 gld.; nabirki časnikov „Mira“ v Celovcu po g. V. Legatu 377 gld. 15 kr., „Slov. Naroda“ v Ljubljani po g. Jos. Nollju 295 gld. 8 kr. in „Slovenca“ v Ljubljani po g. A. Kalanu 2 gld.; podružnica za Trnovo in Ilirsko Bistrico 32 gld.; podružnica za Tolsti Vrh in okolico 12 gld. 60 kr.; moška podružnica v Kamniku po g. J. Sadnikarju 40 gld.; podružnica v Litiji po č. g. Zupančiču 70 gld.; podružnica v Bovecu 34 gld.; moška podružnica za Prvačino, Dornberg in Gradišče po g. Mozetiču 30 gld.; ženska podružnica v Prvačini 30 gld.; ženska podružnica v Sežani drugi del pokroviteljine v znesku 50 gld. (zastopnica gld. učiteljica Lozej v Tomaju) in 50 gld. udnine; sl. pevsko društvo „Ljubljana“ zbirko 7 gld. 11 kr.; podružnica za Rožek in okolico 25 gld.; sl. občina Selca pri Škofji Loki po g. županu Fr. Sliberju (pokroviteljine) 100 gld.; sl. bral. društvo v Trebnjem 100 gld. (pokroviteljstvo zastopa g. podružnični predsednik in c. kr. notar Em. Orožen); č. g. And. Ramovž, župnik v Dobropoljah, 100 gld. pokroviteljine v spom. 25letnice svojega mašništva; ženska podružnica v Idriji 100 gld. pokroviteljine; vesela družba zbrana v Hafnerjevi pivarni v Ljubljani, je skupila za 5 prodanih svetinj 2 gld. 50 kr. in za 5 pahljač tudi 2 gld. 50 kr. ter navrgla 3 gld.; podružnica v Ljutomeru 65 gld.;

volilo rajne Mar. Čirič iz Dragovec po g. J. Kocbeku iz Bučkovec 5 gld.; podružnica za brdski okraj 6 gld.; podružnica za Ptuj in okolico po g. S. Sentjuru 16 gld.; prijatelj naše družbe nabral na novi maši č. g. Franc-a Oranica v Krizah pri Trzinu za velikovsko šolo 16 gld. 66 kr.; gospa Ant. Pibernik v Ljubljani po gospe Gutnikovi 50 kr.; ženska podružnica v Dornberga 11 gld. 60 kr. (in 4 gld. 40 kr. za prodane knjige); moška podružnica v Zagorju ob Savi za l. 1895. še 20 gld.; beljaska podružnica po g. M. Wuttiju 20 gld.; moška podružnica v Postojni po g. blagajniku R. Seberju 53 gld. 25 kr.; sl. I. ljubljansko delavsko kons. društvo nabralo v 4 nabiralnike 3 gld. 92 kr.; g. Fr. Petsche v Starem trgu pri Rakeku 3 gld. 50 kr. nabrane v veseli družbi Čehov v Smarati, 1 gld. 50 kr. iz pušice v Danah, 4 gld. nabrane pri odhodnici g. Ant. Kluna v čitalnici, in 1 gld. iz čitalniške pušice; sl. uredništvo „Slovenca“ zbirko 7 gld. 35 kr.; podružnica v Mokronogu prebitek dohodkov veselice dne 26. jul. v znesku 14 gld. 67 kr.; č. g. Fr. Kadunc, župnik v Krašnji, 10 gld. 70 kr., katere je nabral na novi maši č. g. Iv. Žavbija v Blagovici; — za našo družbo vedno vneta šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani je skupila na glavni skupščini za svetinje in pahljače in izročila po gld. Škofčevi 155 gld. 50 kr.; ženska podružnica v Gorici po gospej Am. Drufovi 100 gld.; g. A. Kukla z Bukovega 32 gld. 10 kr., katere je nabrala gld. Reg. Negryjeva v veseli družbi v Cirknem. Odlikoval se je posebno g. c. k. notar Franc Čulk Cirknem, ki je podaril sam 30 gld.; č. g. A. S. Tolminec 5 gld. kot mesečni prispevek; gospa Fr. dr. Tavčarjeva 10 gld., dar „prvega vpisatelja visokega Srednika“; gosp. primarj dr. V. Gregorič v Ljubljani 10 gld.; č. g. Ljud. Jenko, župnik pri sv. Duhu 3 gld.; g. stavb. vodja Jos. Lat. 50 kr.; g. slikar Strnad 50 kr.; g. Matilda Sebenikar na Rakeku iz nabiralnika 4 gld. in sama dodala 6 gld.; č. g. župnik B. Grča v Šempasu iz nabiralnika 2 gld. 30 kr.; za prvih 5 škatljic cirilskih užitic so darovali: gld. Mici Kopčeva in gld. Iv. Škofčeva ter g. Iv. Stefe po 50 kr., g. Duš. Dragan in g. Ivanov po 20 kr.; gld. Mici Umberger je nabrala in gostilni pri „Kolovratarju“ v Ljubljani s „sokolskim strelecem“ 3 gld.; podružnica Gorenska Dolina v Kranjski gori 44 gld. 2 kr., in sicer 36 gld. 70 kr. članarine in 7 gld. 32 kr. iz nabiralnika v župnišču; g. Iv. Stefe v Ljubljani 50 knjig; gg. Helena Bizjak, Terezija Bizjak in Jos. Repič v Ljubljani po 1 gld.; podružnica v Medgorjah na Kor. 20 gld. (za l. 1895.); g. Ign. Gruntar c. kr. notar v Ribnici 25 gld. kot preostanek stroškov ribniško-velikolaške vlaka v Ljubljano dne 25. aprila; č. g. Iv. Tomažič, mest. župnik v Škofji Loki, ki je že ustanovnik pri dveh podružnicah, je poslal akcijo dolenskih železnic za 100 gld. kot pokroviteljino; „Neimenovan“ iz Voloske 10 gld.; „Za črni kruh iz Siske“ po g. Štefetu 50 kr.; sl. uredništvo „Slovenca“ zbirko 17 gld. 52 kr.; č. g. J. Ramoveš, župnik v Poljanah 60 gld. iz dveh nabiralnikov in sicer so nabrali poprej 17 gld., dne 8. sept. pri slavnosti Janeza in Jurija Šubica ste nabrali dve domorodni dami 33 gld. in 10 gld. je dar g. tovarnarja Jul. Stareta v Mengšu; g. J. Korošec, podružnični blagajnik za Kropo-Kamnogorico in Dobravo, je poslal 146 gld. namreč 100 gld. da postane podružnica že vdruživ pokroviteljica, 10 gld. je ustanovnine, 31 gld. letnine in 5 gld. namečka; podružnica v Železnikih 100 gld. pokroviteljine; podružnica za Šteben in okolico 24 gld.; iz Stare Oslice 1 gld. 10 kr. za velikovsko šolo; g. Ign. Merhar v Prigorici iz nabiralnika 6 gld.; g. Jos. Mercina, gostilničar v Gornjem Kašlju 2 gld. 31 kr.; g. Jos. Selovin v Idriji 4 gld., katere je nabrala vesela družba pri odhodnici g. Fr. Gabrovškega v Idriji; g. Avg. Drukar v Kranju 5 gld. iz nabiralnika pri Golariju; gospa dr. Tavčarjeva v Ljubljani iz nabiralnika 3 gld. 65 kr.; podružnica na Rečici 36 gld.; g. Fr. Hrašovec, upok. sodnik v Gradci, 8 gld. 18 kr. iz nabiralnika gospe Franje Zabred-ove v Gradci in 1 krono vsled izgubljene stave Ličanove Rože; č. g. župnik Jos. Černko, blagajnik Vuhred-Marenberške podružnice 30 gld. letnine ter iz nabiralnika v Marenbergu in g. Al. Benkovič iz Kamnika 2 gld. kot dar č. rodbine Bahovčeve in g. pošiljatelja.

Srčno priporočamo vesoljnemu Slovenstvu našo družbo ter zaupanjem pričakujemo obilnih darov

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vožni red na južni železnici.

veljaven od 1. oktobra t. l.

Odhod iz Celja proti Dunaji. Brzovlak ob 1. uri 43 m. ponoči in ob 1. uri 32 m. popoldne; poštni vlak ob 5. uri 18 m. popoldne in ob 3. uri 05 m. ponoči; lokalni vlak ob 6. uri 41 m. zjutraj; mešani vlak ob 9. uri 37 m. popoldne.

Odhod iz Celja proti Trstu. Brzovlak ob 3. uri 41 m. popoldne in ob 4. uri 15 m. zjutraj; poštni vlak ob 10. uri 5 m. popoldne in ob 1. uri 46 m. ponoči; lokalni vlak ob 5. uri 35 m. zjutraj in ob 9. uri 13 m. zvečer do Zidanega mosta; mešani vlak ob 5. uri 40 m. zvečer.

Odhod iz Maribora na Korosko. Brzovlak ob 3. uri 32 m. ponoči; lokalni vlak ob 5. uri 55 m. zjutraj in ob 9. uri 17 m. dop. ter ob 3. uri 15 m. popoldne in ob 7. uri 45 m. do Dravograda.

Odhod iz Pragerskega proti Ptuj itd. Brzovlak ob 3. uri 20 m. ponoči; osebni vlak ob 9. uri 37 m. popoldne in ob 8. uri 10 minut zvečer; brzovlak ob 3. uri 35 m. popoldne.

Odhod iz Celja v Velenje. Mešani vlak ob 7. uri 15 m. zjutraj in 3. uri 50 m. popoldne.

Odhod iz Velenja v Celje. Mešani vlak ob 5. uri 50 m. zjutraj in 2. uri 35 m. popoldne.

Odhod iz Zidanega mosta v Zagreb. Osebni vlak ob 5. uri zjutraj in 1. uri 28 m. ter ob 5. uri popoldne.

Odhod iz Polican v Konjice ob 9. uri 10 m. popoldne in ob 4. uri 10 m. popoldne.

Odhod iz Konjice v Polican ob 6. uri 35 m. zjutraj in 1. uri 00 m. popoldne.

Odhod iz Spielfelda v Ljutomer ob 8. uri 40 m. zjutraj in ob 2. uri 30 m. popoldne — ob 6. uri 25 m. zvečer od Radgone.

Koledar.

Sobota (28.) Sostan, mučenec; Eberhard, škof. — Nedelja 1. adv. Saturnin, muč.; Filomena, muč. — Ponedelj. (30.) Andrej, apostol; Kastil, muč. — Torek (1.) Elgij, škof; Natalija. — Sreda (2.) Bibijana, dev., m.; Kromacij, škof. — Četrtek (3.) Francisek Ksaverij, spozn. — Petek (4.) Barbara, dev., muč.; Peter Zlat. — Mlaj dne 4. ob 6. uri 56 minut zvečer.

Loterijske številke.

Trst 21. novembra 1896: 88, 48, 14, 61, 17
Linc „ „ „ 3, 58, 9, 31, 49

Sejmi.

Dne 30. novembra v Strassu, Svičini, pri St. Andražu v Slov. gor., v Rogatcu, na Bizeljskem in v Celju (tudi za konje). Dne 1. decembra v Radgoni. Dne 2. dec. v Lučanah. Dne 3. dec. v Konjicah, na Bregu pri Ptuj (zas vinje) in na Planini. Dne 4. dec. v Smarjah, pri Sv. Barbari v Haložah, na Polju in Zelenem travniku.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko: Dunaj, I., Giselstrasse 1., v družbeni hiši. Filijala za Ogersko: Budimpešta, Franca-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1895 k. 147,562.080 —
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1895 . . . 27,120.589 —
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) . . . 321,644.570 —
Med letom 1895 je bilo od družbe izdanih 8761 polic v znesku . . . 82,267.300 —

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 3 pri GVIDONU ZESCHKO-tu. (236) 12—1

Posojilnica v Celji

oddaja v najem v „Narodnem domu“ več prodajalnic, ktere so zelo ugodne za vsako trgovino. „Narodni dom“ stoji na oglu trga cesarja Jozefa in Ljubljanske ceste, po kateri gre ves promet iz Savinjske doline. Nasproti „Narodnemu domu“ je c. kr. okrajno glavarstvo in c. kr. glavni davčni urad. V „Narodnem domu“ sta dva denarna zavoda, namreč Celjska posojilnica in Južno-štajerska hranilnica, nadalje je tu čitalnica in shajališče vseh narodnih društev. (237) 3—1
Pismene ponudbe vložiti je pri posojilnici v Celji

Slavnemu občinstvu priporočam

ZA BOŽIČ

krasne jaslice

štalice — rojstvo Jezusovo

Okraske

za božična drevesca

in za darila

razno galanterijsko blago

Trgovina Dragotin Hribar v Celji.

Naznanilo!

Iz proste roke se proda, ali v najem da posestvo z dobro obiskovano gostilno in z gospodarskim poslopjem. Več pove iz prijaznosti slavno

županstvo v Loki

(238) 2—1

pri Zidanemmostu.

Majer

oženjen, kateri ima razuma pri živini, dobi takoj službo. Več pove Reznar, oskrbnik taberske grajščine (Weixelstatten) pri Vojniku. (239) 3—1

Za božične predmete

priporočam cenj. gospodom trgovcem in preprodajalcem:

krasne jaslice — rojstvo Jezusovo. Okraske za Božična drevesca. Pismeni različno barvani papir v lepo okrašenih škatljicah (kasetah), lepe voščilne karte vizitnice, albume, stojala za fotografije, fine tintnike in druge različne za darila pripravne reči.

Nadalje priporočam g. trgovcem, mojo veliko zalogo, barvanega papirja na eno in obe strani, pisani, svilnati, gladki, srebrni in zlati papir, jaslice, rutke, žico, cvetje in perje za cvetlice, zlato peno itd. — po najnižjih cenah.

Dragotin Hribar v Celji,

zaloga papirja in pisarnega orodja.

na drobno in debelo
se dobi pri
Dragotin Hribar-ju v Celji.

Na prodaj. Prejšnje Ottovo posestvo, zdaj lastnina gg. misijonarjev pri sv. Jožefu je zavajlo prevelike skrbi na prodaj — celo ali na kosce; obstoji iz dveh hiš števil 12 in števil 29 — iz gospodarskega poslopja, kozolca in zemljišča. Cena vsega skupaj je **7.400 goldinarjev**, kateri se morajo ali takoj ali pa v gotovih obrokih izplačati. Lega je lepa, v Čretu, torej blizu mesta in ena hiša čisto nova, še 12 let davka prosta.

(198) 10—10

naznanja, da se je povrnil z Dunaja in da ordinuje za vse bolezni in posebe še za zobozdravništvo vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne v svojem stanovanji (231) 3-3

Ringstrasse št. 9 v Celji
Plombira se zlatom, srebrom in emailom
po amerikanskem sistemu brez vsakih bolečin
in garantuje za najpopolnejšo izvršitev.

za mitnico pri Vojniku se najme proti letni plači po 300 gold., za kurjavo in razsvetljavo 40 gold., skupaj 340 gold. in prostoročno stanovanje (Kavčija 200 gold.). Službo je zadnjega грудна (decembra) t. l. nastopiti. Ponudbe pismeno po „Post-Fach 18“ v Celji. (233) 3-3

 mizarski mojster
 v Celji
 Gospodske ulice
 (Herrengasse) šte. 24

Priporoča svojo veliko zalogo lesenih in kovinskih mrljskih rakev ali krst. (147) 25.-

Po nizki ceni.

trgovina špicerijskega blaga
v Celji, Glavni trg št. 10
nasproti farne cerkve

Priporoča
častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu svoje blago, zagotav-
ljajoč dobre in cene postrežbe.

trgovec v Celji

kupuje vsakovrstno sadje, kakor: breskve, hruške, jabolka, divji in pravi kostanj itd.; deželne pridelke, n. pr.: kumna, fižol, bučna zrna, knopije, malino štopo, suhe gobe drobno narezane, želod, knoper, i. t. d. Kupim tudi več vagonov sadja za prešat, pošiljatev se začne 20. t. m. Kdor kaj ima naj se osebno ali pisмено oglasi ter vzorec pošlje.

trgovec v Celji

„Pri dobrem pastirju“!

priproste, kakor tudi v najfinerjih vezih,
po vsakršni ceni pri

 Posebno opozarjamo preč.
g. katehete in duhovščino na velik
izber molitvenikov za šolarčke,
kakor tudi odrasle.

Prva in največja spodnještajerska

- zaloga oblek

v Celji, Graška cesta (Grazerstr.) 19

priporoča svojo veliko zalogo

nepremočljivih plaščev = havelok

raznih barv in velikosti.

Oblek za gospode, dečke in otroke

vsake velikosti in kroja, po le mogoče
— nizki ceni. —

Velik izber vseh drugih delov obleke.

☛ Obleko za gospode po meri naredim v teku treh dnuj iz najbolj priznanega angleškega, francoskega in brnskega blaga, katerega slednjega imam vedno uzorce v zalogi po najnovejšem modnem kroju solidno in po nizki ceni.

Na željo pošiljam uzorce franko. Strojene obleke, če se ne dopadejo rad brez ugovora zamenim. (49) 43-1

Plašči = havelok od 7—14 gld.

dr. Anton Schwab

ordinuje kakor do sedaj

v St. Pavlu v Savinjski dolini.

trgovina „pri dobrem pastirju“

dobiva se

po	16	kr.	močen	čaj	za	ženske	obleke
"	16	"	"	levartin	"	"	"
"	16	"	"	kreton	"	"	"
"	16	"	"	druk tenki	"	"	"
"	16	"	"	" debel firbarski	"	"	"
"	16	"	"	bebercačaj	"	"	"
"	16	"	"	zefir	"	"	"
"	16	"	"	satín	"	"	"
"	16	"	"	baston	"	"	"
"	16	"	"	flanél porhat v vseh barvah	"	"	"
"	16	"	"	porhat siv in rujav	"	"	"
"	16	"	"	porhat siv in rúdeč	"	"	"

po 16 kr. močno	oksfort platno	za srajce	po 38 kr. močen batmol	za ženske obleke
" 16 "	vojasko platno	" "	" 38 " močno sukno Damentuch	" " "
" 16 "	slovensko platno	" "	" 30 " močen ševiot	" " "
" 16 "	Domestik platno	" "	1 kos vojaškega platna 6 gld. 80 kr.	" " "
" 16 "	fabriško platno	" "	1 " slovenskega platna 6 gld. 80 kr.	" " "
" 17 "	tirolsko platno	" "	1 " Domestik platna 6 gld. 80 kr.	" " "
" 25 " močen loden	za ženske obleke		1 " porhata sivega močnega 4 gld. 80 kr. itd.	

Na tisoče kosov raznovrstnega drugega blaga vse po fabriški ceni.

Z odličnim spoštovanjem

Karol Vanič